საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარებო მთელი ქვეყნისა შეერთდით

ოთხშაბათი 26 იანვარი 1921 წ.

ერთობა

ფასი 20 მანეთი

გაზეთი ღირს თვეში 500 მანეთი, ცალკე ნომერი ყველგან 20 მანეთი, განცხადების ფასი პირველ გვერდზე პეტიტის სტრიქონი 20 მანეთი, მეოთხე გვერდზე 15 მანეთი, სამგლოვიარო განცხადება ჩვეულებრივი ზომის (10 × 2) 500 მანეთი. ნისიად განცხადება არ დაიბეჭდება, რედაქცია და კანტორა იმყოფება ერთობის ქ. № 4, შესახვევი რუსთაველის ქუჩიდან № 18-თან, რედაქციის ტელეფონი 14—78, კანტორის 16—82

№ 18 ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა. № 18

გულდაწყვეტილი დედა მაკრინე, ძმა ივანე (ვანო), რძალი კატო მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ შაბათს 22 იანვარს ხანგრძლივ და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ქ. ქუთაისში გარდაიცვალა მათთვის უძვირფასესი და საყვარელი

ქეთო ივანეს ასული ქუთათელაძის

პანაშვიდი ყოველ დღე საღამოს 5 საათზე ქ. ხონში საკუთარ სახლში. დაკრძალვა ხუთშაბათს 27 იანვარს ნაშუადღევის 3 საათზე მაცხოვრის ეკლესიაზე. (282 2—2)

ღრმად დამწუხრებულნი კატო და ცუცა ვაშაკიძეები აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ ძვირფასი მამიდაშვილის

ქეთო ივანეს ასულის ქუთათელაძის

უდროოთ გარდაცვალებას. (298—1—1)

უბედური მამა ვასილ გრიგოლის ძე ჯავახიშვილი, გულდაწყვეტილი ძმები: ექიმი დიმიტრი ვასილის ძე ჯავახიშვილი (ცოლშვილით), გრიგოლ ცოლშვილით, არჩილ და ევგენი ჯავახიშვილები წწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობ-მეგობრებს, რომ 25 იანვარს გათენებისას უდროოდ გარდაიცვალა ფილტვების ანთებით მიხეილის საავადმყოფოში მათთვის დაუვიწყარი

ზაქარია (შაქრო) ვასილის ძე ჯავახიშვილი

პანაშვიდი დღეს 26 იანვარს საღამოს 5 ნახ. საათზე საავადმყოფოსთან არსებულ „ჩასოვნა"-ში დიდი მთავრის ქ. (309—2—1)

ღრმად დამწუხრებულნი: მამა მიხეილ, დედა ოლღა, და იულია და ძმა მიშა აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ გარდაცვალებას ძვირფასი

ექვთიმე მიხეილის ძე ქელმოკლიძის

რომლის დაკრძალვა მოხდება ქ. ბათუმში 26 იანვარს დღის 2 საათზე. (310—1—1)

ვაჭრობა მრეწველობის დეპარტამენტის სავაჭრო-სამრეწველო ნაწილის მოსამსახურენი ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობ მეგობრებს თავის საყვარელი ამხანაგის,

ქეთევან (ქეთო) ივანეს ასული ქუთათელაძის

გარდაცვალებას 22 იანვარს ქალ. ქუთაისში. პანაშვიდი ოთხშაბათს, 26 იანვარს, ქაშვეთის ეკლესიაში. დაკრძალვა ქ. ხონში ხუთშაბათს, 27 იანვარს, ნაშუადღევის 3 საათზე მაცხოვრის ეკლესიის გალავანში.

ქსენია ალექსანდრეს ასული და ნიკიფორე ეგნატეს ძე ხომერიკები, ოლია და ივანე მაჭავარიანები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ

ქეთო ივანე ქუთათელაძის ასულის

უდროვოთ გარდაცვალებას. პანაშვიდი დანიშნულია ქ. თფილისში ქაშვეთის ეკლესიაში 26 იანვარს საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა მოხდება ქ. ხონში. 27 იანვარს, დღით ხუთშაბათს 3 საათზე მაცხოვრის ეკლესიის გალავანში. (315—1—1)

ბორჯომის უმაღლეს დაწყებითი სასწავლებელი

ამით იწვევს ფიზიკა-მათემატიკის

მასწავლებელს

სახაზინო ჯამაგირის და დამატების გარდა ქალაქის თვითმართველობიდან მიეცემა ბინა, გათბობა, განათება და ყოველთვიური ქალაქის დამატება 1500 მან. მსურველთ შეუძლიანთ თხოვნები და curiculum vitae გამოგზავნონ ქ. ბორჯომში ქალაქის გამგეობის სახელზე. (311—2—1)

ომში დაჭრილ დასახიჩრებულთა კავშირს

აქვს გახსნილი

სასადილო „ბლან-ნუარ"

პლეხანოვის პროსპ. № 83.

ცხელი საჭმელები
ცივი საუზმეულობა
სასმელები

კავშირის წევრთ ეძლევათ სადილ ვახშამი ოცოც მანეთად (20 მან.)

(ნ. 7—7) გამგეობა.

საყურადღებოთ

ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის გამგეობა

აცხადებს მოქალაქეთა საყურადღებოთ, რომ მან გახსნა

ფეხსაცმელების სახელოსნო

(ორბელიანის ქ. ტელეგრაფის ჩიხი № 4 ინვალიდების სახლში) ფასები ძლიერ დაკლებულია. დანაკვეთის დროზე ასრულებისა და საქონლის ხარისხისათვის სრული პასუხისმგებელია კავშირი.

(ნ. 7—7) გამგეობა.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

ხუთშაბათს, იანვრის 27-ს — პრემიერა!

პირველად ამ სეზონში. — განახლებისა და შესწორების შემდეგ

სამოუბლო ლიტანიით

ახალი დეკორაციები ვალ. სიდამონ-ერისთავისა. მონაწილეობს მთელი დასი 100 თანამშრომელი, ხორო, მეზურნეები.

რეჟისორი კ. ანდრონიკაშვილი. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

დარჩენილი ბილეთები კასაში. (ნ. 3 2)

განახლდა ახ. მარქს. ორგანიზაციის ორგანოს ჟურნ.

„ახალი კვალის"

გამოცემა. რედაქცია მოთავსებულია ცენტრალურ კომიტეტის ბინაზე. წერილების, ფულისა და სხვა კორესპონდენციების გამოგზავნა შეიძლება შემდეგი მისამართით: ერთობის ქ. № 4, „ერთობის" რედაქციაში „ახალი კვალისათვის". (2—2)

საჭიროა გამოცდილი **მებაღე**

— ხკრის სახელმწიფო მამულისთვის —

პირობებისთვის: სახელმწ. მამულთა განყოფილების გამგესთან მიწათ მოქმედების სამინისტროში, ან მამულის მოურავთან სად. სკრა. (221—5—3)

ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის გამგეობა

აცხადებს საზოგადოების საყურადღებოთ, რომ მის საკუთარს სახელოსნოში ქ. ბათომში მზადდება

ბამბუკის ავეჯეულობა

ლოგინები, სკამები, მაგიდები და სხვა. დაკვეთა შეიძლება ქ. ბათომში, კავშირის განყოფილებაში და ქ. თფილისში, გამგეობის ბინაზე (პლეხან. პრ. № 139).

(ნ. 7—7) გამგეობა.

სახელმწიფო ოპერა

ოთხშაბათს, 26 იანვარს,

კარნავალი

ხუთშაბათს, 27 იანვარს, ბოჰემა პარასკევს 28 იანვარს, პირველად დონ-ჟუანი. შაბათს 29 იანვარს—ოპერა მუშებისათვის ტრავიატა.

დასაწყისი 8 საათზე (ნ. 1/1)

ქართული კლუბი

სტუდენტთა ტრადიციულ დღეს ოთხშაბათს, 26 იანვარს, სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტობა მართავს

—საღამო-მეჯლისი—

შემდეგი შინაარსით:

I

სიტყვა პროფესორ **მ. წერეთლისა.** | სტუდენტთა მომღერალი **გუნდი**

II

კონცერტი

მონაწილ. (ანბანზე): ანჯაფარიძე ვ., ამირაჯიბი ც., ბურაგო-ცეხანოვსკაია ვ. ვ., ბალაბანი ა. ა., ბოიარსკაია ნ. ვ., გოლდმანი ლ. დ., ეჩხარევა ე. ტ., ზალიპსკი ბ. ი., ზარდალიშვილი იუ., ინაშვილი ა. ი., კალანდაძე ო. ს., სპრიშევსკაია დ. ტ., ფალიაშვილი ანნა, საბინინი იუ. დ., სარაჯიშვილი ი. პ., საბინ გუსი ე. დ., სოკოლოვა ლ. გ., ლეონტოვიჩ ე. კ., სარჩიმელიძე, ჭიაურელი მ., ჩერეპნინი ნ. ნ., ფლოროვი ვ. ნ.

III

მგოსანთ-ოჯახი — მონაწ. (ანბანზე): პაოლო იაშვილი, გ. ქუჩიშვილი, ს. ფაშალიშვილი, გ. ტაბიძე, ტ. ტაბიძე, თაგუნა, გ. ლეონიძე.

IV

კაბარე-ვახშმით — მონაწ. მ. ხ. მორდკინი, ბრ. პოლცკაია, ლანტერვიჩი, ს. სერგეევი, ანნა ორლოვა, თამარა წერეთელი, ნ. პ. ნიროვი და სხვები.

კონფერანსიე: პ. იაშვილი, ა. ყიფიანი.

ევროპიული ცეკვა, ფოსტა, კონფეტი. ყვავილები და სხ. და სხ.

მაგიდების დაკვეთა შეიძლება ქნ მ. რამიშვილთან. ტელეფონი № 9—46.

საღამოს დიასახლისები ქნ: მ. რამიშვილი, ო. გეგეჭკორი, ო. ხვანიშვილი, ო. გომართელი და პრინცესა კუჯარი.

პასუხისმგებელი გამგენი: ბ. გ. ჩხიკვიშვილი და ა. რ. წუწუნავა.

დასაწყისი საღამოს 8½ საათზე. (318—1—1).

ახალის ტალახით

სამკურნალო

ექიმ

მ. ს. ზერნოვისა

კირპიჩნი შესახვევი № 13, ბელინსკის ქუჩასთან. (22 თებ.)

რეაქციის გაერთიანება

ამ ჟამად თფილისში შეკრებილია არა-სოციალისტურ პარტიათა კონფერენცია. პირველსავე სხდომაზე კონფერენციამ დაადასტურა გაერთიანება ეროვნულ-დემოკრატიულ, ეროვნულ მიწის მესაკუთრეთა, რადიკალ დემოკრატიულ გლეხთა პარტიების და უპარტიოთა კავშირისა. ეს ფაქტი დიდათ საყურადღებოა ჩვენი დემოკრატიისათვის.

ჩვენ გვახსოვს, როგორ დაიქსაქსა და აირ დაირია შეძლებულ კლასთა იდეოლოგიის გამომხატველი ჯგუფები რევოლუციის დასაწყისში. ფედერალისტების პარტიისაგან რევოლუციის წინა წლებში გამოყოფილი ნაციონალ დემოკრატიული პარტია ახალგაზრდულის გატაცებით და იმედიანობით უყურებდა მომავალს. რწმენა ისმოდა მის სიტყვებში, მის პრესაში. სიმტკიცის ბეჭედი აჩნდა მისს მოქმედებას. მთლიანი და გაერთიანებული იყო იგი იმ დროს, როდესაც იფეთქა რუსეთის რევოლუციამ. ამ უკანასკნელმა საშინელი ჭრილობა მიაყენა ნორჩს და ჯერ კიდევ გაუმაგრებელს პარტიას. რევოლუციის ქარტეხილმა ნაკუწებათ აქცია იგი: მას ჩამოშორდა რადიკალების პარტია, მისგან გამოცალკევდა უპარტიოთა კავშირი, ბოლოს მთელი პარტია ორ ნახევრად გაიყო: ბ. ვეშაპელის ჯგუფმა დაარსა ე. წ. ეროვნული პარტია; ამ უკანასკნელმა შეურიგებელი პოზიცია დაიჭირა „საქართველოს" ჯგუფის მიმართ, რომელსაც „სპეკულიანტების პარტიას" უწოდებდა. შეძლებულ კლასების პარტიის ასეთი დაქუცმაცება იყო რევოლუციის ძლევამოსილების ერთი შედეგთაგანი, მასთან ერთად იგი იყო სწორედ ამ ძლევამოსილების ნიშანი და გამოხატულება: რაც უფრო მაღლა ადიოდა რევოლუციის ტალღები, მით უფრო გამანადგურებელი იყო მათი მოქმედება ყველა იმისათვის, რაც მოწოდებული იყო ძველის სასამსახუროდ, რაც წინ ეღობებოდა ახალს.

რევოლუციის დასაწყისიდან უკვე ოთხი წელიწადი გავიდა. ის აღმაფრენა და აღფრთოვანება, რომელიც ჩვევია რევოლუციის დასაწყისს, თანდათან ადგილს უთმობს პროზაულს, ყოველდღიურს საქმიანობას. საჭირბოროტო მუშაობაში რევოლუციის სათავეში მდგომთ უხდებათ შეჩერება, ჩაფიქრება, უკან მოხედვა, წვრილმანების გათვალისწინება და აწონ დაწონვა.

ყოველდღიურობის ბეჭედი აზის იმ საქმიანობას, რომელსაც ეწევა უკ ნასკნელი წლების განმავლობაში საქართველოს დემოკრატია. იმ საშინელ მსოფლიო კრიზისში, რომლის კლანჭებსაც მწვავედ გრძნობენ საქართველოსთანა პაწია ქვეყნები, შეუძლებელია მტკიცეთ დაცვა „ერთი ფრონტისა", შეუძლებელია, რომ სახელმწიფოს სათავეში მდგომი პარტიის პოლიტიკა ყველა ჯგუფებისათვის ერთნაირად იყოს მისაღები, რომ ამ პოლიტიკას არ ჰყავდეს მოწინააღმდეგე ჯგუფები. და რაც უფრო მძიმე და რთული ხდება ის სამუშაო, რომელსაც ეწევა საქართველოს სათავეში მდგომი პარტია, მით უფრო ერკვევიან რევოლუციის დასაწყისში გაფანტული ჯგუფები, მით უფრო ნათლად ხედავენ ისინი თავის ინტერესების ერთობას და შეთანხმების ხელსაყრელობას.

შეძლებულ კლასთა შორის რევოლუციამ ყველაზე ძლიერ გატეხა წელში მემამულეთა კლასი. მიწების ჩამორთმევა და გლეხთა ხელში გადაცემა—ეს ის ზომა იყო, რომელმაც დავიარი აურია მცონარეობას და უსაქმურობას შეჩვეულ კლასს და ყოველი მისი წარმომადგენელი დღიურ ლუკმის შოვნაზე ჩააფიქრა.

მეორე კლასი, რომელსაც რევოლუციის სული ეწვრა, არის სამღვდელოება, ძველი წესების მსუქან ლუკმას მოკლებული, ეს უკანასკნელი შეეცადა „პატრიოტულ" ჰანგებზე გადასვლას და ამ საშუალებით შესაფერი ადგილის შენარჩუნებას საზოგადოებაში. რაკი პატრიოტულმა ჰანგებმა ვერ მისცა მას საკმაოდ მსუქანი ლუკმა, მან მოინდომა დანაკლისის ანაზღაურება ეკლესია მონასტრებში შენახული სახალხო ქონების ჩუმ-ჩუმად გაყიდვით. მაგრამ დემოკრატიულმა სახელმწიფომ, მოულოდნელათ ამ წოდებისათვის, პრეტენზია განაცხადა ამ ქონებაზე და თავის ხელში აგროვებს მას. სამღვდელოებამ აქ კი ველარ დაიჭირა თავი, „პატრიოტულ" ჰანგებს უღალატა და გაშმაგებული „ბუნტი" გამოუცხადა დემოკრატიულ მთავრობას.

მესამე კლასი, რომელმაც თვალსაჩინოდ განიცადა რევოლუციის სიმწვავე, ჩვენი „ნორჩი" ბურჟუაზიაა. რევოლუცია ხელს სრულებით არ უშლის ბურჟუაზიას, რამდენათაც იგი წარმოების განვითარების გზას ადგია, რამდენადაც იგი ეწევა ქონების და სიმდიდრის შექმნის და მომატების საქმეს. მაგრამ მსოფლიო კრიზისმა ბურჟუაზია ამ გზას ააცდინა, მან უფრო ადვილი გზა აირჩია სიმდიდრის შესაძენათ—სპეკულიანტობა. ამ გზაზე კი, რა თქმა უნდა, ჩვენი ბურჟუაზია დემოკრატიის სახელმწიფოს მხრით დიდს წინააღმდეგობას წააწყდა. და სწორედ ეს არის მისი „ოპოზიციონერობის" მიზეზი.

კონფერენციაზე გაერთიანებულან სწორედ ამ სამი კლასის იდეოლოგები. ხსენებული პარტიების გაერთიანებას თავისი ლოცვა-კურთხევა გამოუგზავნა სამღვდელოების მეთაურმა—სრულიად საქართველოს კათალიკოსმა ლეონიდემ. მემამულენი, სამღვდელოება, სპეკულიანტები—აი ვინ შეერთდა იმ კრებაზე, რომელსაც „არა-სოციალისტურ პარტიათა კონფერენცია" უწოდეს. ეს არ არის მარტო „არა-სოციალისტური" პარტიები, ეს არის მასთან ერთად რეაქციის მატარებელი პარტიები. მათი გაერთიანება და დარაზმვა ავალებს ჩვენს დემოკრატიას, რომ იგი თითონაც დარაზმული, მთლიანი და ურყევი დაუხვდეს მოპირდაპირეს, რომელიც, ეჭვი არ არის, გაერთიანებისათანავე იერიშებს მიიტანს ჩვენს დემოკრატიაზე და მოინდომებს იმის ანაზღაურებას, რაც მას რევოლუციამ წაართვა.

საეკლესიო ქონება

მკითხველს ეხსომება თუ რა განგაში ასტეხა სამღვდელოების ერთმა ნაწილმა კათალიკოზის მეთაურობით საეკლესიო ქონების შესახებ. როგორც მოსალოდნელი იყო კათალიკოზს გვერდში ამოუდგა ჩვენი რეაქციონური ბურჟუაზიის მებაირახტრე ნაციონალ-დემოკრატია. მთავრობა იცავდა იმ აზრს, რომ საეკლესიო ქონება არის ქონება ხალხის, ერის, მაშასადამე მისი მოვლა და პატრონობა ევალება ამავე ერის ნდობით აღჭურვილ მთავრობას. თანახმად ამისა მთავრობამ კიდევაც გადადგა პრაქტიკული ნაბიჯები. რომ საეკლესიო ქონება შეადგენს ერის კუთვნილებას, ერის საკუთრებას, ამის წინააღმდეგ ნაციონალ-დემოკრატებმაც კი ვერ გაბედეს კრინტის დაძვრა. ისინი მხოლოდ იმის მტკიცებას შეუდგნენ, რომ ამ ქონებას სამღვდელოება უფრო მოუვლის და მის განკარგულებაში უნდა დარჩესო. ჩვენ კარგათ ვიცოდით, თუ რას ნიშნავს სამღვდელოების ხელის ფათური და მზრუნველობა ერის ქონებაზე და ამიტომ ვითხოვდით და ვითხოვთ მთელი ეს ქონება მთავრობას უშიშარ ადგილზე გადმოეტანა და მასვე ეკისრა მისი მოვლა-პატრონობა. საკათალიკოსო არ დაკმაყოფილდა სიტყვიერი პროტესტით, თავის მომხრე სამღვდელოების საშუალებით შეეცადა წყლის ამღვრევას და თავის შავ პროპაგანდას შეუდგა. ცდილობდნენ დაერწმუნებიათ გულუბრყვილონი რომ თითქოს მთავრობა სდევნიდეს სარწმუნოებას, აპირებდეს ეკლესიების დახურვას და სხვა და სხვა. მარა მალე დარწმუნდენ რომ ჩვენი ხალხი არც ისე შეუგნებელია, რომ ვერ მიხვდეს, თუ რაშია საქმე და რამ აამოძრავა „წმინდა მამანი!"

ჩვენ ვამტკიცებდით რომ სამღვდელოება ვერ მოუვლის საეკლესიო ქონებას, ვერ დაიცავს მას და თუ ეს ქონება მის ხელში დარჩა, გაიფლანგებაო. და რომ ეს ასეა, სხვა მაგალითებთან ერთად, ამას ნათლად ამტკიცებს წალენჯიხაში მომხდარი ამბები, რომლის შესახებ ცნობები იბეჭდება ამავე ნომერში. გაქურდეს ეკლესია, წაიღეს მთელი ქონება. გამტაცებლები აღმოჩნდენ მღვდლები და დეკანოზები, რომელნიც უკვე გამოტეხილან და ქონების დაბრუნებაც აღუთქვამთ ხალხისათვის. ასე იცავს სამღვდელოება ერის ქონებას! ახლა ფაქტიურათ და უტყუარათ დამტკიცებულია ის, რასაც ვამბობდით, ე. ი. რომ საეკლესიო ქონების სამღვდელოების ხელში დატოვება ნიშნავს ერის ქონების გაფლანგვას და განიავებას და ჩვენი მთავრობის მოვალეობაა მიიღოს ყოველივე ზომები, რომ რაც შეძლება დაჩქარებით თავი მოუყაროს ყველა ასეთ ქონებას და სამედო ადგილას შეუნახოს საქართველოს ხალხს.

გ. ნა.

საქართველოს სოც. დემ. მუშათა პარტიის კონფერენცია

20 იანვრის დილის სხდომა

(გაგრძელება)

ნ. რამიშვილი. ამხანაგებო! ის უმთავრესი საკითხი, რომელიც ჩვენს წინაშე გუშინ მ. ხოჭოლავამ წამოაყენა, იყო ის, რომ ხოჭოლავა გვეუბნებოდა—მართალია, აღზრდილი ხართ არალეგალურ ტრადიციებზე, მაგრამ ეს ახალი ცხოვრებისათვის გამოუსადეგარი არისო. ამიტომ ის მოითხოვს ჯგუფს, ან კერძო პირს მიეცეს დამფ კრებაში ფართო ასპარეზი და თავისუფლება თავისი კერძო აზრის გამოსათქმელად. ასეთი აზრი მართლაც რომ „ახალია" ჩვენს პარტიაში. ჩვენ მუდამ გამოვდიოდით იმ დებულებებიდან, რომელსაც პარტია იღებდა. საიდან მოდის ის ახალი დებულება, რომელიც ამხ. ხოჭოლავამ წამოაყენა. შეიძლება ჩვენი მოწინააღმდეგე პარტიები ამას ამართლებდნენ. ევროპის ყველა სოციალისტური პარტიები წარმოიშვა ლეგალურ მუშაობის ნიადაგზე, მაგრამ მთლიანობა მათში საუკეთოდ დაცულია. ავიღოთ თუნდაც ბელგიის სოციალ დემოკრატიულ პარტიის დადგენილება დისციპლინის შესახებ. (ხოჭოლავა: ძალიან ხელოვნურად და უცვლელად იყო დაბეჭდილი). მე მგონია, უცვლელად უნდა იბეჭდებოდეს ყოველივე ის, რაც პარტიას ეხება (ტაში).

ის, რაც წამოაყენა გუშინ ხოჭოლავამ, ამასვე აყენებდა ევროპის ბურჟუაზიაც—ის ბურჟუაზიული ლექსიკონიდან არის ამოღებული.

მოიგონეთ ის კამათი, რომელსაც აწარმოებდნენ გერმანიის რეიხსტაგში ევ. რიხტერი, თავისუფალ მოაზროვნეთა ლიდერი და მუშათა სახელოვანი მეთაური ავგ. ბებელი. რიხტერი ამტკიცებდა სწორედ იმას, რასაც აქ დღეს გვეუბნება მ. ხოჭოლავა. ის ამბობდა: სოციალიზმი მონასტერია, ის კატორღული წესების შემოღებას მოასწავებსო. ვისთან არის მ. ხოჭოლავა: სოც.-დემ. პარტიასთან თუ ასეთ ბურჟუაზიულ პარტიასთან?

არსად არც ერთი ქვეყნის სოციალისტურ პარტიაში არ ყოფილა ის რასაც „ახ. სხივილები" მოითხოვენ. ბელგიის სოც.-დემ. პარტიის დადგენილების შინაარსი სიტყვა-სიტყვით იგივეა, რაც ჩვენმა ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინა. (ხოჭოლავა: შეკვეცილი ხომ არ არის?) რასაკვირველია, იმ ხალ-

საქართველოს ს.-დ. მუშ. პარტიის ცენტ. კომიტეტისაგ ნ

თანახმად პარტიულ კონფერენციის დადგენილებისა ც. კ. აცხადებს, რომ თუ ის ამხანაგები, რომელნიც „ახალ სხივში" თანამშრომლობდენ ან ამ ჯგუფის სახელით პარტიულ კონფერენციაზე და დამფ. კრების ს.-დ. ფრაქციაში გამოდიოდენ, — ამ წლის პირველ თებერვლამდე არ განუცხადებენ ცენტრ. კომიტეტს, რომ მათ უკვე გაწყვიტეს ყოველივე კავშირი ანტი-პარტიულ ორგანო „ახალ სხივთან", — პარტიიდან გასულათ ჩაითვლებიან და დაჰკარგავენ მანდატს, რომლითაც ისინი პარტიამ აღჭურვა.

ამასთან ცეკა აცხადებს, რომ აზრთა სხვადასხვაობას პარტიაში ადგილი ეძლევა თანახმად კონფერენციის დადგენილების მესამე და მეოთხე მუხლისა.

ცენტრალური კომიტეტი.

ხს, რომელიც ფულებს იღებს ბნელ საქმის გამკეთებლათ, მართლაც შეუძლია ათ შეკითხვებზე ილაპარაკოს.

თქვენ იცით, რომ გასული წლის კონფერენციამ დაადგინა დაშვებული ყოფილიყო დისკუსია და ცენტრალური კომიტეტი ასრულებდა ამ დადგენილე-

...

გვქონდა იმედი) მაშასადამე ეს კითხვა გამორკვეულად უნდა ჩაითვალოს და როცა თქვენ აქ კრებებზე გამოდიხართ უნდა ამბობდეთ „იმედი არა გვქონდაო და არა — „არ დაგვიბრეჭყავენო". მართალია ის, რომ არ დავიბრეჭყეთ აბდუშელიშვილის მიერ მოტანილი წერილი

...

მაგრამ მ შინ რად არ იცით, რომ ერთი ცარიელი პროგრამა ვერ ჰქმნის მთლიან პარტიას?

მუხრან ხ ჰილავამ დღეს აქ ბევრი ილაპარაკა დიქტატურისა და ეკონომიურ მდგომარეობის შესახებ. და ეს მე მაგონებს 18 წლის, როდესაც იმავე სა-

...

მიმხ ენებულის სიტყვის შემდეგ მჯდომარემ კენჭი უყარა წარმო... ნილ რეზოლიუცია. რეზოლიუცია... ღებულ იქნა 40 ხმით 1 ის წ ნაა... მეორე რეზოლიუცია წარმოდგენილ... უ ფერო.

დეპეშები

(საქართველოს დეპეშათა სააგენტო)

იანვრის 25.

ფრანგული ცნობები

მოკავშირეთა კონფერენცია.

გაზეთები ერთხმად აღნიშნავენ, რომ კონფერენცია სასურველ პირობებში იწყება. „ეხო დე პარი"-ს სიტყვით ლოიდ ჯორჯმა დაარწმუნა ბრიანი, რომ იგი არ მოითხოვს დაუ ნებით იმას, რომ უეჭველათ ბრიტანიის თვალსაზრისმა გაიმარჯოს. ლორდ კერზონმაც თავის მხრით განაცხადა, რომ ევროპის ეკონომიური აღდგენა შეუძლებელი იქნება, თუ არ იქნა ანაზღაურებული ის ზარალი, რომელიც საფრანგეთმა ნახა. იმავე გაზეთის ცნობით მარშალი ფოში და ვილსონი განიარაღების საკითხის შესახებ შეთანხმდენ.

საფრანგეთ ბელგია და გერმანია

„პტი ჟურნალი" იუწყება: პარიზისა და ბრიუსელის მთავრობებმა ყოველგვარ ზომას მიმართეს, რომ შეეშალათ ხელი მათ ქვეყნებში გერმანიის საქონელის შემოტანისათვის. მეორეს მხრით საფრანგეთსა და ბელგიას შორის დაიწყება მოლაპარაკება მათ შორის ეკონომიურ საკითხების მოსაგვარებლათ.

მოკავშირეთა კონტროლი ოსმალეთის ფინანსებზე.

სტამბოლიდან იუწყებიან: მინისტრთა საბჭომ გადასწყვიტა მიიღოს მოკავშირეთა კომისიის კონტროლი ოსმალეთის ფინანსებზე. ამის გამო ფინანსთა მინისტრი გადადგა, მაგრამ მან მიიღო სახალხო განათლების მინისტრის პორთფელი. საზოგადო მუშაობის მინისტრმა აბდულა-ბეიმ ფინანსთა მინისტრის პოსტი მიიღო.

ვილსონი სომხეთის საკითხის შესახებ.

პარიზი, 25 იანვ. პრეზიდენტი ვილსონი იმ ნოტაში, რომელიც მან ერთა ლიგის საბჭოს თავმჯდომარეს — გიმანს გაუგზავნა, ამბობს, რომ სომხეთის საკითხი რუსეთის საკითხის ნაწილს შეადგენსო. ის ტრაგიკული მოვლენები, რომლებსაც ადგილი ჰქონდათ პოლონეთსა და ყირიმში, ამტკიცებენ, რომ შეუძლებელია რუსეთში მშვიდობიანობის დამყარება შეიარაღებულ გამოსვლის საშუალებითო. ესევე მოვლენები არწმუნებენ ვილსონს, რომ რუსეთის რევოლიუციის უნდა მიეცემოდა თავისუფალი მიმდინარეობის საშუალება... (გამოტოვებულია)... ვილსონი წინადადებას იძლევა — მიიღონ სახელმწიფოებმა თავის თავზე ვალდებულება არ დაარღვიონ რუსეთის ტერიტორიალური მთლიანობა, რაც, მისი აზრით, შეადგენს წინასწარ პირობას, როგორც სომხეთში, ისე განაპირა სახელმწიფოებში მშვიდობიანობის დამყარებისათვის.

მოკავშირენი და გერმანია

...

მწიფოთა წარმომადგენლებმა განი... ლების საკითხის შესახებ დიდი კამა... შემდეგ, ბრიტანიის დელეგაციის ე... ერთ წევრის სიტყვით, საკითხი ... სამხედრო ექსპერტებს გადასცეს. ... რობენ, რომ ეს არის მომა წ ვებ... იმისა, რომ მოკავშირეთა შორის ... ლი შეთანხმება არ მოხდებაო და ... საფუძველი ვსთქვათ, რომ მიუხედა... ტრადიციულ საიდუმლოებისა, რომ... შიაც მიმდინარეობს სახელმწიფო... ლვაწეთა ურთ-ერთ შორის კამათი, ... შორის უკვე უკმაყოფილებას ეძლ... ადგილი. მაგრამ აზრთა განსხვავე... გერმანიის განიარაღების საკითხში ... აქვს სერიოზული ხასიათი და თანახ... მიღებული ცნობებისა, ეს განსხვავება ... თი დღის შემდეგ უკვე მინელდა. მო... შირეთა მთავარ მიზანს შეადგენა ... ძულონ გერმანია გაანიარაღოს ბავარ... სამოქალაქო გვარდია. მარშალი ფ... გენერალ ნოლლესა, ბ ნკამოსა და ... რიეტისთან ერთად დაესწრო უმ... საბჭოს სხდომას და შეიტანა წინა... დება აცნობონ გერმანიას, რომ იმ ... თხვევაში, თუ იგი (გერმანია) არ შ... რულებს ხელშეკრულების რომელ... მუხლს, მოკავშირენი იძულებულნი ... ნებიან მას შესაფერი სასჯელი და... ვანო.

გერმანული ცნობები

კომუნისტების გაჩხრეკა.

ნაუენი 25 იანვ. დიუსელდორფ... ელბერფელდში და ესენში მთავრო... კომუნისტების გაჩხრეკა მოაწყო. ... ჩხრეკის დროს მათ ბევრი გამაწბილ... ბელი დოკუმენტები აღმოაჩინეს. ... მუნისტურ პარტიის მიერ შექმნილი ... თელი ჯარი ბერლინში იმყოფება. ცნ... ბები ამ ჯარის ორგანიზაციისა, მ... მობილიზაციის გეგმა, შემდეგ ცნობ... იმის შესახებ, თუ სად იმყოფება ს... ხედრო მასალა, — ამ ჟამად მთავრობ... ხელში არის. არის აგრეთვე იმას დ... მტკიცებული ცნობები, რომ კომუნ... ტებს განზრახული ჰქონდათ შეიარ... ბული გამოსვლა მოეწყოთ ... გაფუჭების გამო, მაგრამ ... გამოსვლა მათ ორი კვირით გადადე... თანახმად ბერლინიდან მოსულ ცნო... ბისა. მთავრობა იმედოვნებს, რომ ამ... შემდეგ ბოლშევიკები შეიარაღებულ გ... მოსვლის მოწყობას ვერ შეძლებენ.

საბჭოთა რუსეთი და პოლონეთი.

გერმანიის დემოკრატიული პრესა დ... შიშს გამოსთქვამს იმ მიმართულებ... გამო, რომელიც მიიღო რუსეთის პ... ლიტიკამ და აღნიშნავს, რომ ამ ჟამ... ზავი უფრო სწყურია პოლონეთს, ვიდრ... საბჭოთა რუსეთს, რომელიც აჩანგრ... ლებს მოლაპარაკებას და ამავე დრ...

გლეხები ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

ჰელსინგფორსიდან იუწყებიან: გლეხები ციმბირში და თურქესტანში ბოლშევიკების წინააღმდეგ აჯანყებებს აწყობენ.

საქ. დეპ. სააგენტოს საინფორმაციო განყოფილება

ს.-რევოლუციონერები ბოლშევიკების მუშაობის შესახებ.

პრაღა. რუსეთის სოც.-რევ. ცენტრალური ორგანო „ვოლია როსიი“ სწერს: თუ კომუნისტურმა მთავრობამ გაანადგურა საბოლოოდ რომელიმე კლასი,— უნდა ვთქვათ, რომ ეს კლასი მუშათა კლასი არისო.

აღელვება მოსკოვში

სტოკჰოლმი რეველიდან ვოლფის სააგენტოს აუწყებენ: აღელვება მოსკოვში არა თუ კლებულობს, პირიქით თანდათან იზრდება და უკვე მიაღწია უმაღლეს წერტილს. ეს აღელვება იმდენათ დიდია, რომ სახ. კომ. საბჭომ გადასწყვიტა პეტროგრადში გადავიდეს (მათის თქმით) მოსკოვში შეუძლებელია მშვიდობიანი მუშაობის წარმოება. ვოლფის სააგენტო ამასთანავე აღნიშნავს, რომ სახალხო კომისრებს მაინც და მაინც დიდი იმედი არა აქვთ თავისი ჯარებისა და ამიტომ მთავრობას პეტროგრადში გადასვლის დროს დაიცავს ჩინელებისა და ლატიშების რაზმებიო.

ბერლინი. გერმანული პრესა ადასტურებს ხმებს საბჭ. მთავრობის პეტროგრადში გადასვლის სურვილის შესახებ. გადასვლას ხელს უშლის ის გარემოება, რომ შეუძლებელია პეტროგრადში 200 000 საბჭოთა მოსამსახურის მოთავსება.

ცეცხლი ბაქოში.

სტამბოლის პრესა იუწყება: ბაქოში გაჩნდა დიდი ცეცხლი, რომლის დროსაც დაიწვა ნავთის მთელი თადარიგის 40%. ზარალი რამოდენიმე მილიარდს უდრის, დაიღუპა 7 მუშა და ერთი კომისარი.

ანგორა და მოკავშირეები.

„პრავდა“ იუწყება: მოკავშირეებთან მოსალაპარაკებლად ქემალ ფაშამ პარიზში გაგზავნა მური ბეი. მური ბეი ჩავიდა სტამბოლში, სადაც დარწმუნებული არიან, რომ ანგორასა და ანტანტას შორის მოხდება შეთანხმება.

ანგორის მისიის ცნობა

საქართველოში მყოფი ოსმალეთის ეროვნულ ყრილობის მთავრობის წარმომადგენლობა შემდეგ ცნობებს გვაწვდის ფრონტების შესახებ.

ადანის ფრონტი. საფრანგეთის სამხ. საველე სასამართლომ მიუსაჯა სიკვდილით და ჯარ. ოსმალეთის ოფიცერს სახელათ იაის, რომელიც ჩაუვარდათ მათ ტყვეთ ქალაქ კარხუსას მოადგილის ნაწილში ბრძოლის დროს. მთავრობამ მიიღო რა ასეთი ცნობა, დაადგინა: თუ საფრანგეთის სამხედრო საველე სასამართლომ მოიყვანა სისრულეში თავისი განაჩენი, მაშინ დასჯილი იქნება სიკვდილით ფრანგი ოფიცერი, რის შესახებაც უკვე აცნობა საფრანგეთის მთავრობას.

შეხიარტამის ფრონტი. იანბუხის რაიონში გარს შემორტყმული ფრანგები იხევენ უკან დიდის ზარალით ბაბის მიმართულებით. მოპირდაპირემ დაჰკარგა 300 კაცი. ჩვენმა ჯარებმა ხელთ იგდეს ერთი ტყვიის მფრქვეველი, 67 ყუმბარა, 7 ურისათ სანოვაგით დატვირთული ურემი, დიდძალი პატრონები, ყუმბარები და სხვა სამხედრო მასალა. მოპირდაპირე ალეპოს მიმართულებით იხევს.

დასავლეთის ფრონტი. იზმირისა და ბრუსის მიმართულებით მდგომარეობა უცვლელია. იქიდან მოსული ორი კაცი გადმოგვცემს, რომ ბერძნები დატუსაღებას ახდენენო. იმავე პირების ცნობით ამ რაიონში იზრდება შიმშილი.

ყარსი. 12 იანვ. ჩრდილოეთის ფრონტზე შეტევაზე გადმოსული ბერძნები შევაჩერეთ შემდეგ უკუ ვაქციეთ. იანვრის 11-ს ანატოლიის ნაწილებმა დაიკავეს ენი-შეჰერი, და ინაგოლი. უკან დახეული მტრის დევნა გრძელდება.

ყარსი. 13 იანვ. საბერძნეთის არმიის უკან დახევა გრძელდება. ანატოლიის ჯარებმა 120 კილომეტრით წაიწიეს წინ მათ დაიკავეს მთელი რიგი ქალაქებისა და სოფლებისა.

ანატოლიის წარმომადგენლობის განცხადება.

პრესაში გავრცელებული ცნობები ოსმალეთისა და ოსმალეთის ჯარის შესახებ სიმართლეს არ შეეფერება. ოსმალეთის ჯარი არასდროს არ ჩაიდენს სომხეთში იმას, რაც დაშნაკელებმა ჩაიდინეს. შურის ძიების მაგივრად ოსმალეთის ჯარმა სომხების მიმართ დიდი კაცთმოყვარეობა გამოიჩინა, რის დასამტკიცებლად მოიპოვება ძვირფასი დოკუმენტები. ჯარის მიერ დაკავებული ახალგაზრდა მოქალაქენი კენჭის ყრით მოწვეულნი იყვნენ სომხეთის ჯარში და ამიტომ ისინი ჩარიცხულ იქნენ სამხედრო ტყვეების რიცხვში, რათა უნდა დარჩენ ხელშეკრულების პირველ მუხლების შესრულებამდე. გენერლებისა, შტაბ ოფიცრებისა და ოფიცრების ყარსში დატოვება დიდი ხნით შეუძლებელი იყო, ვინაიდან ყარსი წარმოადგენს სამხედრო მოქმედების ასპარეზის ერთ-ერთ მთავარ პუნქტს. ამიტომ ისინი გადაყვანილნი და მოთავსებულნი იყვნენ სარიყამიშის და არზრუმის გარნიზონებში, ცნობები იმის შესახებ, თითქოს მათ ცუდათ ეპყრობიან და შეურაცყოფას აყენებენ,—ყოვლად საფუძველს მოკლებულია. გაზ. „მშაკის“ ასეთი ცნობები სინამდვილეს არ შეეფერება და მათ არავითარი ნიადაგი არა აქვთ. (სის).

მღვდლები და საეკლესიო ქონება

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ წალენჯიხიდან დამფ. კრების წევრის ი. კვარაცხელიასაგან შემდეგი დეპეშა მიიღო: „წალენჯიხის ეკლესიის გამქურდავი მღვდლები, მაზრის მთელი ადმინისტრაციის, მაზრის ერობის გამგეობის წევრის და სამი ათასი კაცის წინაშე გამოტყდნენ. მათ განაცხადეს: ჩვენ მოვიპარეთ ეკლესიის სამკაულები და ჩვენვე დავაბრუნებთო. ითხოვეს ორი დღის ვადა. დაპატიმრებულია ორი დიაკონი, მთავარი ხუცესი და სხვა. ყრილობა დაჰყოფილობს სუფერ მამებზე, მაგრამ წერილი დაიმალა“

ახალი ამბები

საარჩევნო ფონდი. ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო ბართლომე კილაძისაგან საარჩევნო ფონდის გასაძლიერებლათ 150 ათასი მან.

◆ **ჯარში გაწვევა.** გენერალური შტაბი აცხადებს: მიმდინარე წლის 6 თებერვალს დანიშნულია მორიგი გაწვევა ჯარში.

◆ **ნავთის მრეწველობა საქართველოში.** 23 იანვარს ქალაქის საბჭოს შენობაში სამართ. საქართველოს უფროსის ი. ყიფშიძის თავმჯდომარეობით შესდგა თათბირი ნავთის წარმოების სპეციალისტებისა. თათბირზე მოწვეულნი იყვნენ ქალაქის და ერობათა კავშირის წარმომადგენელნი და აგრეთვე კოოპერატივთა, ბანკებისა, კომერციულ წრეებისა და სხვ. წარმომადგენელნი. თათბირი მეტად თანაგრძნობით შეხვდა საქართველოში ნავთის წარმოების მოწესრიგების საკითხს და იგი პირველ ხარისხოვან საკითხად იქნა ცნობილი. ყრილობაზე აირჩიეს სამი კომისია: ტექნიკური, კომერციული და იურიდიული. აღნიშნულ კომისიებს თათბირმა მიანდო სამი დღის განმავლობაში დაამუშაონ საკითხი ნავთის წარმოების ტექნიკურ და გეოლოგიურ მუშაობის პირობებისა. ამავე თათბირზე მოსმენილ იქნა განცხადება საგანგებო დელეგაციის მიერ ფინანსთა მინისტრისადმი წარდგენილ წერილობით მოხსენების შესახებ, რომელიც საქართველოში ნავთის წარმოების საკითხის მოწესრიგებას შეეხებოდა. ფინანსთა მინისტრი აღნიშნულ საკითხს დიდის თანაგრძნობით შეხვდა და განაცხადა, რომ მთავრობა მზათაა ამ საქმის დაწყებით სათანადო დახმარება აღმოუჩინოს.

◆ **ფოსტა-ტელეგრაფის სახლი.** იანვრის 15-დან სოფ. კარისში (სიღნაღის მაზრაში) გაიხსნა ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილება. ჯერ-ჯერობით მხოლოდ საფოსტო ოპერაციები ხდება.

◆ **ქ. ჩხეიძის მოხსენება.** დღეს, საღამოს 6 საათზე მუშტაიდის კლუბში შესდგება სამმართველოს რაიონის მუშა-მოსამსახურეთა საზოგადო კრება. მოხსენებას გააკეთებს საზღვარ გარეთიდან დაბრუნებული ამხ. კარლო ჩხეიძე. ყველა კავშირის წევრს ვსთხოვთ დაესწრონ.

◆ **ახალი წიგნი.** რედაქციამ მიიღო ახლად გამოსული წიგნი „ბუნების სამეფოში. აბასთუმანი“, შედგენილი ანანია სილუქვაძისა და გამოცემული სილ. თავართქილაძის მიერ. წიგნი ას გვერდიანია, დართული აქვს ყარიბის წინასიტყვაობა, დაბეჭდილია კარგ ქაღალდზე და ღირს 300 მან.

◆ **წარმოდგენა.** „კარლ კაუცკის სახელობის სახალხო გვარდიის სახლში“ შაბათს, 29 იანვარს გვარდიელებისთვის უფასოდ და კვირას, 30 იანვარს ფასით წარმოდგენილი იქნება ილ. ჭავჭავაძის მოთხრობიდან—„გლახის ნაამბობი“-დან გადმოკეთებული „მატოაი და ყმა“, დრ. 3 მოქმედებად.

◆ **ნახშირი მუშებისათვის.** მუშათა მაგიდა 1-ლი თებერვლიდან თბილისის მუშებს და მოსამსახურეებს სულზე 10 გირვანქა ხის ნახშირს დაურიგებს. ნახშირი მუშებსა და მოსამსახურეებს მიეცემათ ჩერქეზოვის ქუჩაზე № 77 საწყობიდან.

◆ **ი. პ. ფალიაშვილი.** დღეს, როდესაც ნორჩი საქართველოს რესპუბლიკა საჭიროებს მეცნიერებისა და ხელოვნების მცოდნე ინტელიგენტურ ძალებს და იწვევს მათ რუსეთიდან და ევროპიდან,—ჩვენ საჭიროდ მიგვაჩნია მოვაგონოთ ქართველ საზოგადოებას, რომ რუსეთში იმყოფება გამოჩენილი ქართველი ოპერის დირიჟორი, ივანე პ. ფალიაშვილი, საოპერო საქმის საუკეთესო ორგანიზატორი, პატიოსანი და კულტურული მუსიკოსი. უკანასკნელ ხანებში ი. პ. ფალიაშვილი მსახურებს პეტროგრადში მარინის ოპერაში და თუ სურვილი იქნება, მისი მოძებნა და გამოწვევა საქართველოში ადვილი საქმე იქნება, თბილისში მისი ჩამოსვლა და მუშაობა ძლიერ სასურველი და სასარგებლო იქნებოდა. აუცილებელია მიღებულ იქნას ზომები ამ ნიჭიერ დირიჟორის სამშობლოში დასაბრუნებლად.

პარტიული კრებები

დღეს, საღ. 6 საათზე შესდგება საქ. ს. დ. მუშათა პარტიის სომხურ სექციის მორიგი კრება. განსახილველია სერიოზული საკითხები. ამხანაგების დასწრება სავალდებულოა.

— დღეს დანიშნულია ჩვეულებრივი კრება ერთობის უბნის საქ. სოც.-დემ. მ. პ მეორე რაიონის ქვე-კოლექტივისა. გასარჩევია სერიოზული საკითხები. წევრების დასწრება აუცილებელია.

გადასახადების გარშემო

1920 წლის 28 დეკემბერს დამფუძნებელმა კრებამ მიიღო დეკრეტი, რომლის ძალით ხელფ. წლის საცხოვრებელი მინიმუმი გადიდებულია 12,000 მან. 24.000 მანეთამდე. ამის მიხედვით 1920 წლის შემოსავლის კვალობაზედ გადასახადით დაიბეგრებიან ის პირნი, რომლების წმინდა შემოსავალი 1919 წელში აღემატებოდა 24,000 მანეთს. ამ გადასახადის ხაზინაში შეტანის უკანასკნელ ვადათ დანიშნულია 1-ლი მარტი საურავის დაუდებლად.

თანახმად რუსეთის დრ. მთავ. 1917 წლის 10 სექტემბრის დადგენილებისა, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურეთ ეძლევათ შეღავათი, რომლის ძალითაც მათ უფლება აქვთ 1920 წლის შემოსავლის კვალობაზედ ხვედრი გადასახადი შეიტანონ ექვსი თვის განმავლობაში 1-ლი მარტიდან 1-ლ აგვისტომდე, თანასწორ ნაწილებათ.

ყოველი გადამხდელი შემოსავლის კვალობაზე გადასახადისა, ვალდებულია განუცხადოს იმ დაწესებულებას, სადაც ის მსახურებს, ამ შეღავათით სარგებლობის სურვილი. უკანასკნელნი ამისდა მიხედვით ადგენენ მუშა მოსამსახურეების სიას, ურიცხავენ ყოველ თვიურად ჯამაგირიდან მეექვსედ ნაწილს და ამ ფულს სიასთან ერთად აბარებენ ხაზინაში, ამრიგად, თუ რომელიმე მუშა ან მოსამსახურე დაარღვევს აღნიშნულ წესს, ეს შეღავათი მოესპობა და დარჩენილ გადასახადზე დაერიცხება საურავი.

გადასახადთა სამმართველოს უფროსი.

მცირე შენიშვნა

ამ მცირე შენიშვნით გვინდა ჩვენ მივაქციოთ სათანადო უწყების ყურადღება, იმ დაუშვებელ მოვლენაზე, როგორიც არის აფთიაქების მორიგეობა. ამ საერთო კრიზისის დროს, როდესაც ავათმყოფს მთელი აფთიაქების შემოვლა უხდება ქალაქში იმისთვის, რომ წამალი იშოვოს,—აფთიაქების თუნდაც ერთი წუთით დაკეტვა დიდი დანაშაულია საზოგადოების წინაშე, თუ ბოროტება არა.

აფთიაქების მორიგეობის შემდეგებით, მთელი ქალაქი ფაქტიურათ, 9—10 საათის შემდეგ თითო ორთალა აფთიაქის ანაბარა რჩება მაშინ, როდესაც 14 აფთიაქი უნდა მორიგეობდეს? მძიმე ავათმყოფის პატრონი ქალაქის განაპირა უბნიდან სხვადასხვა აფთიაქების კარებზე ხანგრძლივი, უშედეგო ბრახუნის შემდეგ იძულებულია ან უკან გაბრუნდეს, ან და ქალაქის აფთიაქისკენ გამოსწიოს ეს ერთად ერთი აფთიაქია მთელ თბილისში, რომელიც მუდამ ღიაა: მაგრამ ხშირია ისეთი მოვლენა, რომ ქალაქის აფთიაქს ესა თუ ის წამალი არ აღმოაჩნდება. მაშინ ავათმყოფი იძულებულია აფთიაქების გაღებამდის „იოლად“ წავიდეს, თუ საიქიოს წასვლა არ მოისურო.

ჩვენ თვით გამოვცადეთ ეს.

მივაქცევთ რა სათანადო უწყების ყურადღებას ამ ფაქტს,—ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ავათმყოფი მოქალაქის ამრიგად აგდება ყოვლად შეუწყნარებელია. ავათმყოფს უნდა ჰქონდეს საშუალება თავის დროზე საჭირო წამლის მიღებისა. ეს კი შესაძლებელია მაშინ, თუ არსებული, ცუდად წოდებული მორიგეობა აფთიაქებისა სრულიად გაუქმებული იქნება.

აფთიაქი მუდამ ღია უნდა იყოს.

ავათმყოფი.

ერთობის უბანი

არა მგონია, რომ სადმე იყოს ქალაქში ისეთი უბანი, რომელიც ასე ღვთის ანაბარათ იყოს მიტოვებული. ამ უბანში არავითარი ქუჩა არ არის გაყვანილი, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ ერთს, მთავარ ქუჩათ წოდებულს—„სამთავროს“ ქუჩას, რომელიც ისეა დალორწილი, რომ პირდაპირ ხევს წარმოადგენს. ამ უბნის ქუჩები სწორეთ სოფლის უბრალო შარა-გზებს წარმოადგენს.

რამდენიმე ალაგას არის წყალ-სადენი, მაგრამ ერთ თვეზე მეტია, რაც ამ წყალ-სადენში წყალი არ მოდის გარდა ერთი წყალსადენისა, „სამ ვოლნი“ ქუჩაზე რკინის გზასთან ახლოს.

ამ წყალ-სადენში წყალი ხან არ მოდის, ხან მხოლოდ ღამის 2 საათიდან დილის 5—6 საათამდე. მთელი ღამის განმავლობაში ხალხი დგას რიგში და ელოდება წყლის მოსვლას, მაგრამ ბევრჯერ ხელცარიელი უკანვე ბრუნდებიან. დღისით ტანჯვით უხდებათ მათ წყლის შეწირვა შუა ღამეში. უგზოობის გამო ნახევარი გზაზე ეცვრებათ.

თუ წყლის ნაკლულევანებამ გამოიწვია წყლის განაწილება და გარკვ. ზღვრულ საათებში მიწოდება სხვა და სხვა რაიონებისათვის ეს დასაშვებია; მაგრამ ასეთ უბანში, როგორიც ერთობის უბანია, წყლის ღამის 2 საათიდან მიწოდება ყოვლად დაუშვებელია და შეუწყნარებელი.

უგზოობას რომ თავი დავანებოთ,—ზოგი ღამე მგლის შიშით ვერ გამოდის გარეთ, რაც ამ უბანს ხშირათ ეწვევა ხოლმე და იტაცებს ოთხ-ფეხ ცხოველებს. და ეს მით უფრო, რომ ამ უბნის მცხოვრები მამაკაცები თითქმის სულ ერთობის უბნის გვარდიაში ჩაწერილი და დღეს ისინი, რიცხვით სამასი კაცი, ფრონტზე იმყოფებიან, ხოლო ოჯახში დარჩენილ ქალებისათვის ძლიერ ძნელია ღამით წყლის ზიდვა.

ქალაქში შესაძლებელია ამ დროს მიიღონ წყალი მით უმეტეს, რომ მათ ეზოებში და სახლებში აქვთ გამოყვანილი წყალსადენი და ისინი რომ ღამე ადგნენ და წყალი მოიმარაგონ ამით მათ არაფერი დააკლდებათ.

ჩვენ მოვითხოვთ თბილისის ქალაქის გამგეობისაგან, რომ წყალი ერთობის უბანში მიწოდებულ იქნას აუცილებლივ დილის 8 საათიდან 1 ლ საათამდე.

ამასთანავე საჭიროა თბილისის ქალაქის გამგეობამ ჯეროვანი ყურადღება მიაქციოს და რამდენათაც შესაძლებელია გზები შესწორებულ იქნას.

დ. ფირაძე.

ქალაქის საბჭოს ამრჩეველთა საყურადღებოთ

21 იანვარს, ქალაქის გამგეობამ დაამთავრა ქალაქის ამრჩეველთა აღწერა.

ბარათებში სულ შეტანილია 68 684 ამრჩეველი.

საბჭოს სპეციალური კომისია სინჯავს შედგენილ ბარათებს და საეჭვო ბარათების შესახებ ადგილობრივათ კრებს ცნობებს, თუ რამდენათ სწორეთ არის შეტანილი ბარათებში ესა თუ ის პირი.

შემოწმ. აღნიშნულ რიცხვიდან შეიძლება ამომრჩეველთა ძირითად სიაში დარჩეს დაახლოვებით 60 000 ამომრჩეველი.

ქალაქის გამგეობა უკვე შეუდგა საარჩევნო სიების ბეჭდვას.

ეს სიები მზად იქნება არა უადრეს 1 თებერვლისა.

ქალ. საბჭოს ხმოსანთა არჩევნების დებულების მე 10 მუხლის ძალით ეს სიები ხუთი დღის განმავლობაში იქნება გამოფენილი ყველა იმ უბნებში, რომლებიც გამოცხადებული იყო გაზეთში.

ჩვენი ვარაუდით, სიები იქნება გამოფენილი 1—5 თებერვლამდე.

ამ დროს განმავლობაში უნდა შევსებულ იქნას სიები იმ პირებით, რომლებიც შემთხვევით გამორჩენ ძირითად სიაში.

კანონის აღნიშნულ მუხლის ძალით ამომრჩევლებს შეუძლიათ განაცხადონ ამ დროს განმავლობაში სიების უსრულობა ან უწორობა.

ასეთი პროტესტი და საჩივარი უნდა წარედგინოს ქალაქის გამგეობას, რომელიც ვალდებულია განიხილოს ის ორი დღის განმავლობაში და შედეგი გამოუცხადოს მომჩივანს.

თუ სიები იქნება გამოფენილი 1—5 თებერვლამდე, რომელ ვანმე უნდა მიიღოს თავის პროტესტზე პასუხი არა უგვიანეს 7 თებერვლისა.

თუ ამ ვადის განმავლობაში მომჩივანს გამგეობა ვერ გამოუცხადებს შედეგს, ან უარს ეტყვის საჩივარზე,— მომჩივანს შეუძლია ორი დღის განმავლობაში პროტესტით ან საჩივრითვე მიმართოს სათანადო ინსტანციის ადმინისტრატიულ სასამართლოს, რომელიც ვალდებულია ორ დღეში განიხილოს ყველა საჩივარი

ამგვარად, ჩვენი ვარაუდით, ყველა საჩივრები და პასუხი ამ საჩივრებზე უნდა დამთავრდეს 11 თებერვლამდე.

იმავე კანონით მე 11 მუხლის ძალით (ის წორებით) უკანასკნელად სიები უნდა იქნას გამოქვეყნებული არა უგვიანეს 3 დღისა არჩევნებამდე.

თანახმად მე-11 მუხლისა, ქალაქის ხმოსანთა საარჩევნო დებულებისა (ახალი შესწორებით) ქალაქის გამგეობას განზრახული აქვს დანიშნოს ხმოსანთა არჩევნები კვირას, 27 თებერვალს.

ამავე დებულების მე 14 მუხლის მიხედვით არა უგვიანეს 10 დღისა არჩევნებამდე ამომრჩევლებს უფლება აქვთ წარმოუდგინონ ქალაქის მოურავს სიები იმ კანდიდატებისა, რომელთაც განუცხადებიათ სურვილი კენჭის ყრისა.

ამ შემთხვევაში ლაპარაკია პარტიულ სიებზე.

ამ სიებს შემოსავლის რიგის მიხედვით დანომრავს ქალაქის მოურავი.

ამნაირად, თუ არჩევნების დღეთ უკანასკნელათ გამოცხადდება 27 თებერვალი, პარტიები მოვალენი არიან არა უგვიანეს 17 თებერვლისა წარუდგინონ ქალაქის მოურავს თავისი სიები.

ქალაქის არჩევნების 27 თებერვალის იქით გადადება არას გზით არ შეიძლება, ვინაიდან აღნიშნულ დებულების მე-13 მუხლის ძალით ახალი საბჭოს არჩევნები უნდა მოხდეს არა უგვიანეს ერთი თვისა დღიდან რწმუნების ვადის შესრულებისა.

რწმუნების ვადა კი უთავდება ეხლანდელ საბჭოს 2 თებერვალს.

ყველა ეს კანონიერი ვადები ჩვენ განგებ მოვიყვანეთ აქ იმ მიზნით, რომ: 1) ვიმეცადინოთ კანონიერი ვადა არ გამოგვეპაროს და თუ ვინმე დარჩენილი სიაში შეუტანელი, შევიტანოთ დროზე, 2) ვიმეცადინოთ, რომ ასარჩევ პირთა სიებიც დროზე დამუშავდეს და იქნეს წარდგენილი სადაც ჯერ არს კანონიერის გზით.

არჩილ რუხაძე.

დამფუძნებელ კრებაში

40 ნერს სხდომა.

თავმჯდომარეობს ამხ. დომთათიძე.

ექ. თაყაიშვილის მოხსენებით მიღებულ იქნა დეკრეტი ბიბლიოთეკის საჭიროებისათვის 2 მილიონი მანეთის გადადების შესახებ.

განგრძობა მსჯელობისა მთავრობის თავმჯდომარის განცხადების გამო.

ვალ. ჯუღელი. თქვენ, ალბათ, გახსოვთ, რომ ასეთივე საკითხი ჩვენს წინ წინადაც დადგა და მაშინაც მოითხოვეს—ლეო შენგელაიამ პირდაპირ სპირიდონ კედიამ ცოტა გაუბედავად—მთავრობის გადადგომა. დღესაც ისინი ამავე აზრს გამოსთქვამენ და გაკვირვებულნი არიან, რომ მთავრობის შემადგენლობაში არ მომხდარა რაიმე რადიკალური ცვლილება.

ლ. შენგელაიას და სხვებს თავისი აზრი საზოგადოებრივ აზრის გამოხატულებად მიაჩნიათ და ამიტომ ამბობენ, რომ ძველი რეჟიმის დროსაც მთავრობა მხოლოდ პიროვნულად შეიცვლებოდა და რადიკალურ ცვლილებას არ განიცდიდაო. მაგრამ ეს ანალოგია სრულიად არ შეეფერება დღევანდელ შემთხვევას. ჩვენ სრული უფლება გვაქვს ვთქვათ, რომ ბ. ნ შენგელაიას მტკიცება არ არის მართალი. ჩვენ ვიცით, რომ საზოგადოებრივი აზრი ჩვენი მთავრობის მხარეზეა. ჩვენ ვიცით, და ამაში დარწმუნებულნი არიან ჩვენი მოწინააღმდეგე პარტიებიც, რომ ერთად ერთი მთავრობა, რომელსაც ჩვენს პირობებში შეუძლია ქვეყნის გადარჩენა, არის ის მთავრობა, რომელიც ეხლა უდგას ქვეყანას სათავეში. დღეს ჩვენთან არის მთელი ხალხი. სოციალისტ რევოლუციონერები ეხლა რეაქციის ძალთა მდგომარეობაში არიან, რაკი ოპოზიციაში უდგანან ხალხის მთავრობას. და თუ დამარცხდა ეს მთავრობა, მაშინ დამარცხდება მთელი დემოკრატია და ეს იქნება არა პარტიული დამარცხება, არამედ ესერების და ყველა სხვა პარტიების დამარცხებაც. მაგრამ თუ მოხდა საწყალი და ჩვენი პარტია დამარცხდა და ხალხი კი გადარჩა, მაშინ ჩვენ ადგილს და ჰერს არა ლეო შენგელაია და მისი ამხანაგები, არამედ მემარჯვენეები. ეს კი მათთვის არ არის სასურველი.

წარმოვიდგინოთ, რომ ნოე ჟორდანიას მთავრობის მაგიერ შესდგა ლეო შენგელაიას მთავრობა, (ორატორს მოჰყავს სია მინისტრებისა ამ კაბინეტში) და ნუ თუ იტყვის რომელიმე სერიოზული მოქალაქე, რომ ასეთი მთავრობა უფრო იქნება ნდობით აღჭურვილი, ვიდრე ნ. ჟორდანიას მთავრობა? რასაკვირველია, ამის შესახებ თვით ლეო შენგელაია იცინის გულებაში. ეხლა შევეხოთ მის კრიტიკას. მე მგონია შევადარო ორი კრიტიკა; ერთი—მემარცხენე სოციალისტების და მეორე მემარჯვენე —კონსერვატიული ოპოზიციის კრიტიკა, მე სწუხარებით უნდა აღვნიშნო, რომ მემარჯვენეთა კრიტიკა, უფრო მაღალ საფეხურზე სდგას, ვიდრე სოციალისტების. ის ცდილობს ფაქტების და საბუთების ნიადაგზე დადგეს და ჩვენ ყურადღებით ვუსმენთ. მაგრამ როცა აქ მემარცხენე ოპოზიცია და ლეო შენგელაია გამოდიან,—ის სწყდება ამ ნიადაგს და სუბიექტიური მომენტი შეაქვს. ლ. შენგელაია ხანდახან ისეთს ფრაზებს წამოისვრის, რომელსაც ვნება მოაქვს არა პარტიისათვის, არამედ სახელმწიფოსათვის. მაგალითად მისი ფრაზა, „ყალბი ბონების მბეჭდავი მინისტრი“—ეს ხომ ყველა ჩვენს მტრებს სურთ, რომ დასცენ ჩვენი ბონების კურსი და ეკონომიურათ დაგვიჩოქონ ჩვენ. და ეს ფრაზა კი ხელს უწყობს ყველა ამას. რა საჭირო უნდოდა თ? ეს თვითეულ დეპუტატს გაუვლის თავში. აღსანიშნავია ისიც, რომ ბოლშევიკების საინფორმაციო განყოფილებამ მეორე დღესვე გაუგზავნა მოსკოვს ლეო შენგელაიას სიტყვა. ამას თავისებური „პროცესი“ აქვს აგრეთვე მათი გამოსვლა ხორბლის იძულებით ჩამორთმევის წინააღმდეგ. დემოკრატიულ სახელმწიფოს როგორ შეეფერება იძულებითი ზომები? ნუ თუ ლ. შენგელაიას ვერ შეუგნია ის უბრალო დებულება, რომ სახელმწიფო, მიუხედავათ იმისა, რომ ის დემოკრატიულია, წარმოადგენს იძულებით ორგანიზაციას და რომ ჩვენი სახელმწიფოც ასეთია. მაგრამ ეხლა ეს იძულება, წინააღმდეგ თვითმპყრობელობის იძულებისა, არის მთელი ხალხის ნებისყოფის გამოხატულება რომელიმე კერძო ჯგუფის წინააღმდეგ. თუ თქვენ, როგორც ანარქისტებს, ეს არ გინდათ, მაშინ უნდა მოიტანოთ იერიში სახელმწიფოს წინააღმდეგ და ყველა აქედან გამომდინარე შედეგებსაც უნდა შეებრძოლოთ. მაგრამ ჩვენ მუდამ ვიყავით მომხრენი ისეთი იძულებისა, რომელსაც ახდენს უმრავლესობა და ასეთი იძულება, ალბათ, ლეოც დამეთანხმება, სოციალ. წყობის დროსაც ძლიერ დიდ ხანს იქნება წარმოებული.

ჩვენ კრიტიკა არ გვაშინებს, მაგრამ იგი ხალხის ინტერესებიდან უნდა გამომდინარეობდეს. ასეთ კრიტიკას სიამოვნებით მივეგებებოდით. [illegible] სიბრიყვე იქნებოდა გვეფიქრა, რომ ჩვენ მთავრობაში არ არის შეცდომები, მაგრამ ჩვენ ვიცით, რომ სწორია საერთო ხაზი, რომლითაც ჩვენ მივდივართ და რომ [illegible] ხაზის დარღვევისა და განხორციელებისათვის. ამ მთავარ ხაზს [illegible] გამოსასწორებლათ საჭიროა კრიტიკა ასეთი კრიტიკა ჩვენგან უნდა იწოვლოთ. ჩვენ ჩვენსავე ორგანიზაციებში ვაწარმოებთ ფართო კრიტიკას იმიტომ, რომ ვიცით, თუ მოკვდა პარტიაში კრიტიკა,—იგი მონასტერი გახდება და მონასტერსავით მოკვდება. მაგრამ ჩვენი პარტია მუდამ უგდებს ყურს კრიტიკას, იგი ცოცხალი ორგანიზმია. აქ კი ხშირად კრიტიკის ნაცვლად კრიტიკანობას აწარმოებენ. ვერ გააკრიტიკეს საერთო ხაზი, მოიყვანეს მხოლოდ წვრილმანი ფაქტები და ესეც კარგია. მათზე შესაფერისი პასუხი მიიღეს მინისტრებისაგან.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინააღმდეგ მოიტანა დიდი იერიში ლ. შენგელაიამ და ვერაფერი ვერ სთქვა. მე შეიძლება უფრო მეტი ფაქტები მოვიყვანო თვითეულ სამინისტროს წინააღმდეგ, რადგან ლეო შენგელაიას სხვანაირად აინტერესებს ეს დეფექტები, მე კი იმიტომ, რომ ისინი გამოსწორდეს, რათა ის მთავარი ხაზი, რომლითაც ჩვენ მივდივართ, გამართლებულ იქმნეს. მართლაც, ყველაფერი არ არის ისე დაყენებული, როგორც ჩვენ გვინდა. არის მექრთამეობა და სხვა, მაგრამ ნუ დაივიწყებთ, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გადაარჩინა საქართველოს რესპუბლიკა, რომ იშვიათად მწყობრად ჩაატარა მობილიზაცია და სხვა. ამიტომ როცა დეფექტების შესახებ ლაპარაკობთ, ნუ დაგვავიწყდებათ ჩვენი ორგანიზაციების დადებითი მხარეებიც.

ეხლა საგარეო სამინისტროს შესახებ. ლ. შენგელაიამ სთქვა, რომ ჩვენში არსებობს საიდუმლო დიპლომატია. მაგრამ უნდა ვთქვა, რომ იგი ჩვენში არ არსებობს. ყველაფერი არ უნდა გამოიტანო ბაზარზე. სამწუხაროდ იმდენათ ნაკლებია ჩვენში საიდუმლო დიპლომატია, რომ ხშირად ქუჩებშიც გამოაქვთ საიდუმლო ამბები. არსებობს ფრაქციები, საგარეო საქმეთა კომისია და იქ ყველა ფრაქციის შეუძლია მოთხოვოს პასუხი საგარეო საქმეთა წარმომადგენელს. რომ ეს მოთხოვნა არ ყოფილიყოს დაკმაყოფილებული,—ამის მაგალითს მე ვერავინ დამიახლებს.

ჩვენში არ არის საიდუმლო დიპლომატია, მაგრამ ბევრი არ ითქმება, თუ რამდენი ჯარისკაცი გვყავს და სხ., მაგრამ მთავარი საკითხები—კომისიებში სწყდება; მაშ ჩვენში არ არის საიდუმლო დიპლომატია. ბოლშევიკები ყველაზე უფრო ძლიერი მტრები იყვნენ საიდუმლო დიპლომატიის და დღეს არ არის ერთი მთავრობა, რომელიც ისეთს საიდუმლო პოლიტიკას აწარმოებდეს, როგორც ბოლშევიკების მთავრობა.

ამას გარდა. ჩვენ გვეუბნებიან, რომ ხშირად იგვიანებთ რამე ზომის მიღებასო; უნდა გაგიცხადოთ, რომ ჩვენ არ ვიცით დაგვიანება, მაგრამ აჩქარებაც ავანტიურათ მიგვაჩნია. ეს არის ჩვენი მთავრობის თვისება იგი არც აგვიანებს და არც აჩქარებს (გრ. ვეშაპელი:—„ცისტერნები რათ გაგზავნეთ?“). ცისტერნები გავგზავნა არც დაგვიანებით, არც აჩქარებით, მაგრამ აქ იმ მთავრობამ დაარღვია დადებული ხელშეკრულება და ამაში ჩვენ არა ვართ დამნაშავენი.

აგრეთვე ჩვენმა მთავრობამ თავის დროზე მოახდინა მობილიზაცია, არ აჩქარდა, არ გასწია დიდი ხარჯები, და არ დაატოვებინა ხალხს მუშაობა. დღეს კი ისეთი მდგომარეობაა, რომ ბოლშევიკები კარგა ხანს, ალბად, ვერ წამოვლენ ჩვენს წინააღმდეგ და ამაშია უდიდესი სიბრძნე ჩვენი მთავრობისა და საგარეო საქმეთა სამინისტროსი. მე ვიცი, რომ როცა ს. კედია ლაპარაკობს დაგვიანების შესახებ, მას აგონდება სომხეთთან ომი, მაგრამ ამ ომში ჩვენი უდიდესი გამარჯვება იყო არა ეკატერინენფელდში, არა შულავერში, არამედ ის, რომ ჩვენ დროზე შევკარით ზავი. ჩვენ არ ჩავერიეთ ავანტიურაში. ჩვენ შევძლო ერევნის და გუმბრის აღება, მაგრამ ჩვენ რომ დროზე არ შევჩერებულიყავით, შეიძლება, მაშინ ის დენიკინი, რომელმაც ეჭირა თებერვლის ბოლოს სოჭი, შესაძლებელია 26 თებერვალს აიღებდა სოხუმს და საქართველოსაკენ გამოეშურებოდა. მაგრამ ჩვენი გამარჯვება მდგომარეობს არა იმაში, რომ ვამარცხებთ მტერს ხელჩართულ ბრძოლაში, არამედ იმაში, რომ ჩვენ ვიცით დროზე შეჩერებაც. თუ ეს ასე არ ყოფილიყო,—ჩვენ „დაშნაკცუტუნის“ ბედი გვეწეოდა.

იყო კიდევ ერთი სამინისტრო, რომლის წინააღმდეგ იერიშები მოჰქონდათ, იმიტომ რომ ეგონათ მისი ხელმძღვანელი მუშა არისო. მაგრამ, როდესაც ის ამეტყველდა, მაშინ ჩემმა ძველმა მეგობარმა შ. ნუცუბიძემ კომპლიმენტებიც კი უძღვნა მას. მე თამამად ვიტყვი, რომ მუშათა კლასი უნდა ამაყობდეს ამით, რომ მან თავის რიგებიდან ასეთი მინისტრი გამოჰყო. მაგრამ თქვენ გაგაკვირვებთ კიდევ სხვა მუშები, რომლებიც არ მიუღიათ უმაღლესი სწავლა. მუშებმა უდიდესი როლი ითამაშეს ჩვენი ქვეყნის გადარჩენის საქმეში. ერთმა ყველაზე უფრო ძნელ სამინისტროს ჩაუდგა სათავეში და დღე-

ენერგია და უნარიც გამოიჩინა. თქვენ ამბობთ დეფექტების, აგენტების უვარგისობის შესახებ: ეს მართალია, მაგრამ საერთოდ ვერავინ იტყვის, რომ ერაძემ ვერ გაამართლა ის ნდობა, რომლითაც ის იყო აღჭურვილი მთელი ხალხის მიერ. ერაძის ლაპარაკს თქვენ ყურადღებით უსმენდით; მაგრამ კარგი ლაპარაკი არ კმარა, საჭიროა კარგი საქმეც.

ჩვენი შინაურ პირობების დახასიათების დროს ერთი რამ ცხადია: ჩვენ არ გვყოფნის საკუთარი ხორბალი, და საჭიროა დიდი ენერგია ამ საქმეში. შემდეგ, ჩვენ არას დროს არ გვყოლია ისეთი დიდი ჯარი, როგორც ეხლა; ამას გარდა ჩვენ გარს გვერტყა ნამდვილი ბლოკადა—და ასეთ პირობებში ერაძის სამინისტრომ შესძლო ეს. მან მისცა პური ჯარსა და ქვეყანას და იგივე არჩენს აუარება მუშა მოსამსახურეებს.

კრიტიკა ძლიერ ადვილი საქმეა, მაგრამ მხოლოდ წვრილმანებს აკრიტიკებენ. აი, პური რომ გაფუჭდა... არ უნდა დავივიწყოთ, რომ მაშინ ჯერ კიდევ არ იყო მოხდენილი დემობილიზაცია, იყო ცუდი ამინდები, ვერ ხერხდებოდა პურის გაშრობა, ერაძე საშინელ მდგომარეობაში იყო ჩაყენებული და ამან გამოიწვია პურის ღირსების დაცემა, მაგრამ პური მაინც გვქონდა. იყო დეფექტები, ამან გამოიწვია კიდეც მთავრობის თავმჯდომარის ცნობილი ბრძანება, მაგრამ მიიღეთ მხედველობაში ცუდი პირობები და მაშინ იტყვით რომ მუშა მინისტრმა ერაძემ შესძლო დიდი საქმის გაკეთება.

ეხლა რამოდენიმე სიტყვა შ. ნუცუბიძეს. მან განაცხადა, რომ არ ებმის [illegible] და პალატა და იგი არ არის სრულუფლებიანი, რომ იქაც არის არისტოკრატია და დემოკრატია, პირველის შესახებს უნდა ითქვას, რომ ყველა პარტიას ჰყავს გამორჩეული და გაბატონება და თავისი პოლიტიკის გატარება, როგორც ბ-ნ გობეჩიის, ისევე ს. ფედერალისტებსაც. ამ მხრივ ისინი უნდა შეურიგდნენ არსებულ მდგომარეობას, ესე იგი ერთი პარტიის გაბატონებას, მაგრამ არისტოკრატიის შესახებ უნდა ვსთქვა, რომ ეს არ არის მართალი. [illegible] არის დიდი [illegible] მთავრობის და პარტიის სათავეში. მაგრამ პარტიულ ცხოვრებაში ის უპრალო წევრია და ხშირად მის მოქმედებას ვაკრიტიკებთ. ჩვენთან არ არის პიროვნების კულტი, არის მხოლოდ არგუმენტების შეფასება, მოსაზრებების მხედველობაში მიღება.

საერთოდ, მემარცხენე ოპოზიციის გამოსვლებს წვრილმანი კრიტიკანობის სურვილი ამოძრავებდა. მათ სურდათ რაიმე ეთქვათ და შემდეგ რა იქნებოდა, ამას აღარ ეძიებენ. ხალხისათვის ხან ამასაც აქვს მნიშვნელობა. მაშ მოიტანეთ ეს თავ ნი ფაქტები, ამოიღეთ პორტფელებიდან კონისებში და თქვენ ნახავთ, რომ წინანდელსავით დამარცხდებით.

მე ვათავებ, ყურადღებით მოვუსმინე ოპოზიციის კრიტიკას, მაგრამ მათმა კრიტიკამ ვერ დამარწმუნა. ისინი წვრილმანებს ეხებოდენ და აქედან ის დასკვნა გამომყავს, რომ ჩვენი ხაზი არის ერთად-ერთი სწორი ხაზი, რომელიც გადაარჩენს ჩვენს ხალხს დაღუპვისაგან. ამ ხაზს სჭირდება ხანდახან გამოსწორება, და ამას, ჩვენ საბუთი გვაქვს ვფიქრობ, მოითხოვდენ არა ოპოზიციის კრიტიკა, არამედ მხოლოდ ჩვენი ფრაქცია და მთავრობა (ტაში).

იოს. გობეჩია (ს.-რ.). ვრცელ სიტყვაში აკრიტიკებს სავაჭრო საქმეთა მინისტრის მოვალეობის ზოგიერთ მხარეებს, აღნიშნავს დაგვიანების საზღვარ გარეთ სურსათის საკითხში, რასაც დიდ დანაშაულობათა სოფლის ქვეყნის ზიანი. შემდეგ მოჰყავს მაგალითები იმ დეფექტებისა, რომლებსაც ჰქონდა ადგილი თამბაქოს მონოპოლიის გატარების საქმეში და პურის მომარაგებაში.

სხდომის დასასრულ წაკითხულ იქნა განცხადება იუსტიციის მინისტრისა, რომელიც ითხოვდა, რომ დამფუძნებელ კრებას გადაეცა შ. ნუცუბიძის მიერ მის წინააღმდეგ წამოყენებული ბრალდება გასარჩევად იურიდიულ კომისიაში. დამფუძნებელმა კრებამ ეს წინადადება მიიღო.

რკინის გზაზე

(ჩვენი დროის „ტარიელ მკლავაძე“).

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს რესპუბლიკაში კანონიერება თანდათან მტკიცდება და ცხოვრება უფრო დიდ წესრიგ ნორმალურ კალაპოტში ჩადგება, ჯერ ბევრი გვყავს ტარიელ მკლავაძეები, რომლებისთვისაც არ არსებობს არავითარი პასუხისმგებლობა, რომლებიც სახელს უტეხენ ჩვენს დემოკრატიულ რესპუბლიკას და ამით [illegible] სამსახურს უწევენ დემოკრატიას.

უფრო სამწუხაროა რომ ასეთი თავხედები იმყოფებიან რკინის გზის მილიციაში.

მე მინდა მივაქციო მკითხველის ყურადღება შემდეგ საზიზღარ შემთხვევას რომელსაც ადგილი ჰქონდა თფილისის სადგურზე ამა წლის 7 იანვარს.

მე ვმსახურობ ჯარში, თფილისის სადარაჯო ათასეულში. შობის წინა დღეებში მივიღე ოთხი დღის [illegible] შვებულება სოფელში წასასვლელად. 7 იანვარს დიდის გაჭირვებით ავიღე ბილეთი და ჩავდექი რიგში სადგურის დარბაზში გარეთ გასასვლელად. მალე სადგურის ბაქანზე ჩამოაყენეს ბათომის მატარებელი და დაიწყეს ბილეთიანი მგზავრების დარბაზიდან გაშვება. მეც გავედი და, რადგან ჯერ კიდევ ვაგონი დაკეტილი იყო, ხელმეორედ მომიხდა ვაგონთან რიგში დგომა, რამდენიმე წუთის შემდეგ კონდუქტორმა გააღო კარები და დაიწყო მგზავრების ვაგონში შეშვება რიგის მიხედვით; მეც შევედი და დავიკავე ადგილი უკანასკნელ კუპეში. ცოტა ხნის შემდეგ ჩვენ კუპეს კარებს მოადგნენ ორი მილიციონერი და მასთან ერთად თფილისის სადგურის მილიციის უფროსი შარაშენიძე. ამ უკანასკნელმა ყვირილით მოგვმართა შემდეგი სიტყვებით: „უსინდისობაა, „ნადიგი ხალხი ხართ“, რომ შემოსულხართ თქვენი ნებით და დაგიკავებიათ ადგილი, ამ წამში გამოდით კუპედან“-ო. მე ვუპასუხე ბ-ნ შარაშენიძეს წყნარის ხმით, რომ ჩვენის ნებით არ შემოვსულვართ, არამედ კონდუქტორმა გააღო კარები და შემოგვიშვა, ეს პირდაპირ მგზავრების დაცინვა არის, რომ ერთი უშვებს, მეორე კი ისევ უკან სდენის. როდესაც ასეთ განმარტებას ვაძლევდი, მილიციის უფროსმა შარაშენიძემ დამიყვირა: „შენ ბევრს ნუ ლაპარაკობ“-ო, ჩამავლო მკლავში ხელი, გამომაგდო დერეფანში და წამიყვანა გასასვლელ კარებისაკენ ჯაგლაგით, ზურგში ხელის ცემით და მასთან იგინებოდა საზიზღარი სიტყვებით. ამ საქმეში მას ეხმარებოდენ მხლებელი მილიციონერები. მე რამოდენიმეჯერ ვსთხოვე—არ შემეხებოდენ ხელით, არ [illegible] ნებით, ამის შესახებ არა ერთხელ პროტესტიც განვაცხადე, მაგრამ ისინი მაინც განაგრძობდნენ თავის საქმეს. მე მინდოდა გამეგო გვარი და სახელი მგზავრებისა, რომელნიც ამ დროს ვაგონში იდგნენ და უყურებდნენ ამ სურათს, მაგრამ მილიციონერებმა ეს არ დამაცალეს, უკანაც არ მომახედეს ისე სწრაფად გამომიყვანეს ვაგონიდან [illegible] ასეთი საქციელი მე ვუთხარი უკანასკნელთ, რომ ასე არც ჟანდარმები ექცეოდნენ მოქალაქეს და ეს პირდაპირ საზიზღრობა არის. ვაგონიდან ჩამოგდებისთანავე მილიციის უფროსმა შარაშენიძემ მიბრძანა „აბა, წამოდი“. მე ვუპასუხე: სად წამოვიდე, რისთვის და რა დავაშავე, თქვენ შეურაცხყოფა მომაყენეთ და კიდევ მე მიჯით მეთქი. მაშინ უბრძანა მან იქვე მდგომ მილიციონერებს მოეკიდათ ხელი და წაეყვანეთ, რაც იმათ უხეშად აასრულეს. თითონ კი ბ. შარაშენიძე უკან გამოჰყვა, დამიწყო გინება, ზურგში ცემა ხელით და თან მემუქრებოდა—„მე გაჩვენებ სეირს, შე კონტრრევოლუციონერო“. ასე ცემით და გინებით გამატარეს მთელი ბაქანი, შემიყვანეს მილიციონერების ოთახში, სადაც ამ დროს იმყოფებოდნენ რამოდენიმე მილიციონერები. ბ. შარაშენიძემ უბრძანა დაეკეტათ კარები, არავინ შემოეშვათ. ჩაკეტვის შემდეგ მილიციის უფროსმა შარაშენიძემ დამიწყო რაც შეძლება ჰქონდა გაშლილი ხელით პირისახეში ცემა და მასთან საძაგელი სიტყვებით გინება და კიდევაც მემუქრებოდა სიკვდილს. იმდენი მცემა, რომ სრულიად დამიკარგა თვალში სინათლე და ყურში სმენა. შარაშენიძე განაგრძობდა თავის საზიზღარ საქმეს, სანამ ძალზე არ მოიქანცა. როდესაც მოვედი გონზე, დავინახე, რომ ცხვირიდან სისხლი მდიოდა, ხელის მოსმით ვიგრძენ, რომ ქვედა ტუჩი გაჩხეჩილი მქონდა და ამ ალაგას და მარცხენა ლოყა გასიებული. მხოლოდ ყველა ამის შემდეგ [illegible] ვსთხოვე ბ. შარაშენიძეს პირადობის მოწმობა. ამ ოთახიდან შარაშენიძემ წამიყვანა თავის კაბინეტში, სადაც მიმიყვანა ერთი მილიციონერი და თითონ კი წავიდა. რამოდენიმე ხნის შემდეგ კაბინეტში შემოვიდა შარაშენიძე და შემოჰყვა ჩემი ნაცნობი [illegible], რომელსაც დაუნახივარ, როდესაც ბაქანზე მივყავდი შარაშენიძეს ცემით და გინებით, და საქმის გამოსარკვევად თან წამოიყვანა რაიონის თავმჯდომარე ბ. კუპრაშვილი. როდესაც მათ მნახეს ასე სასტიკად ნაცემი, მაშინვე წაიყვანეს და გამიყვანეს საქ. რესპ. რკ. გზ. მილიციის უფროსს ბ. ბერძენიშვილს, რომელიც რამოდენიმე ხნის შემდეგ მოვიდა და ნახა ის საზიზღარი სურათი, რომელსაც წარმოადგენდა მაშინ ჩემი სახე. მან მკითხა, როგორ იყო ეს საქმე და წავიდა, ჩემთან კი დარჩა მისი თანაშემწე. ამის შემდეგ შარაშენიძე [illegible] ოქმი [illegible] ბ. ბერძენიშვილის სახელზე, რომელიც გადავეცი მის თანაშემწეს. ბ. ბერძენიშვილის თანაშემწესთან ბაასის დროს გამოირკვა, რომ ბ-ნი შარაშენიძე ასეთ საქმეს პირველად არ სჩადის, მას ამას წინადაც გაულახავს ვიღაც მუშა, მაგრამ არ ვიცი, ვისი წყალობით, ბ. შარაშენიძე დაუსჯელად დარჩენილა. წარმოიდგინეთ, რომ ბ. შარაშენიძე ასეთი „საგმირო საქმის“ შემდეგ დღესაც კიდევ განაგრძობს თავის თანამდებობის ასრულებას. გასაკვირველია, როგორ [illegible] რკინის გზის დემოკრატია თფილისის სადგურზე ასეთ თავხედ მოხელეს, რომელიც თავის ტლანქი მოქმედებით სახელს უტეხს დემოკრატიულ წყობილებას და ჩირქსა სცხებს რკინის გზელთა სახელსაც. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ბ-ნ შარაშენიძეს მოსთხოვენ ჯეროვან პასუხს და [illegible].

ჯარისკაცი ა. მუშავრიძე.

P. S. [illegible]

სატარიფო პალატაში

[illegible]

23 იანვარს შედგა სატარიფო პალატის სხდომა, [illegible]

[illegible] ხოლო მომავალში საშუალება არ არის ყველას გაუდიდდეს პურის რაციონი,—ამიტომ სატარიფო პალატამ დაადგინა მუშა-მოსამსახურეთ გაუდიდდეთ ხელფასი 100 პროცენტით. მომატება მიღებულ იქნა 15 იანვრიდან.

გამოითქვა სურვილი გადასინჯულ იქნას ხელფასი როცა მუშათა მაგიდა შესძლებს პურის რაციონის გადიდებას.

ამასთანავე ერთად მწარმოებელთა ფრაქციის წარმომადგენელმა ფილანოვმა განცხადება შეიტანა, რომ მწარმოებლებს საშუალება მიეცეთ მუშათა მაგიდის დეფიციტის დასაფარავად მათ მიერ შესატანი თანხა გადაიხადონ ორ ნაწილად.

ფულით კომპენსაცია სურსათის მაგიერ. იმ მუშა-მოსამსახურეთა ფულით კომპენსაციის შესახებ, რომელნიც არ სარგებლობენ მუშათა მაგიდიდან პურითა და სხვა სანოვაგით,—სატარიფო პალატამ მიიღო შემდეგი დადგენილებანი: 1) ყველგან, სადაც მუშათა მაგიდა ვერ აწვდის მუშა-მოსამსახურეთ პურსა და სხვა სანოვაგეებს,—უკანასკნელის ნაცვლად მათ მიეცეთ ფულით დახმარება; 2) ფულით კომპენსაციის გავრცელების უფლება ეძლევათ მხოლოდ იმათ, ვინც სამუშაო ხელფასს ღებულობს სატარიფო პალატის ტარიფის მიხედვით; 3) ფულით კომპენსაცია დაწესდება სამუშაო ქირის 100 % რაოდენობის მიხედვით, მაგრამ არა უმეტეს 10 000 მან. თვეში; 4) დაწესებული ნორმა ვრცელდება მთელ საქართველოს ტერიტორიაზე; 5) ფულით კომპენსაციის რაოდენობა მუშა-მოსამსახურეთათვის, რომელთაც წარმოება აწვდის სურსათს, დაწესდება განსაკუთრებულათ იმის მიხედვით, თუ რას აძლევს წარმოება.

ავანსები, სესხი, დახმარებები კერძო შეთანხმებით. უკანასკნელ ხანებში სატარიფო პალატამ მიიღო მთელი რიგი შეკითხვებისა იმის შესახებ—უნდა მისცენ თუ არა წარმოების მეპატრონეებმა მუშა-მოსამსახურეთ სატარიფო პალატის მიერ დაწესებული სესხი, ავანსი და დახმარება იმ შემთხვევაში, თუ ასეთები უკვე წაღებული ჰქონდათ მათ კავშირებისა და მწარმოებლებთან შეთანხმებით. ამის გამო სატარიფო პალატამ განიხილა საკითხი იმის შესახებ, დასაშვებია, თუ არა პრინციპიალურად შეთანხმება კერძოთ კავშირებისა და მწარმოებლებს შორის ავანსების, სესხის და დახმარების მიცემის შესახებ, თუ უკანასკნელს უნდა აწესებდეს მხოლოდ სატარიფო პალატა. აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ გამოტანილ იქნა შემდეგი დადგენილება: 1) საერთო ავანსი და დახმარებები უნდა ეძლეოდეს მხოლოდ სატარიფო პალატის სანქციით; 2) მომავალში, კერძო შეთანხმებით მიცემული ავანსი და დახმარებები არ იქნება ჩათვლილი სატარიფო პალატის მიერ ასეთების დაწესების დროს.

რაც შეეხება საკითხს—მწარმოებლების მიერ წინეთ კავშირებისადმი მიცემულ დახმარებებს—თუ ფული მიცემული იყო განსაზღვრულ მიზნისათვის (შეშის ან სხვა ასეთების საყიდლათ) და შემდეგ სატარიფო პალატამ გამოიტანა დადგენილება ასეთი დახმარების აღმოჩენის შესახებ, ასეთი ფულები ჩარიცხულ იქნება მიცემულათ. სადაო საკითხები გადაეცემა გასასინჯველად სატარიფო პალატის პრეზიდიუმს.

ს.-დ. პარტიაში

თფილისი. 21 იანვარს შედგა ს. ს. დ. მ. პ. მესამე რაიონის წევრთა საზოგადო კრება. განსახილველი იქნა შემდეგი კითხვები: მოხსენება თფილისის კომიტეტიდან, მოხსენება კოლექტივის ერთი წლის მუშაობის შესახებ, არჩევა სარევიზიო კომისიისა, წარმომადგენლის არჩევა თფილისის კომიტეტში და მიმდინარე საკითხები.

თფილისის კომიტეტიდან და მესამე რაიონულ კოლექტივის ერთი წლის მუშაობის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. მ. წივწივაძე, რომელიც აღნიშნავს იმ მძიმე და რთულ მდგომარეობას, რასაც განიცდიდა მთელი წლის განმავლობაში რესპუბლიკის დედა ქალაქი-თფილისი და როგორ სჭირდებოდა რაიონს მთელი თავისი ძალ-ღონით ეწარმოებია პარტიული მუშაობა, რასაც დიდათ აფერხებდა პოლიტიკური [illegible]

[illegible] დიდატები: ახვერდაშვილი აგრაფინა, კაპანაძე ვიქტორ, გოჩიტაშვილი ივლიანე, ბჟაშვილი სიმონ, გრიშჩენკო ალექსანდრე.

თფილისის კომიტეტის წევრებათ არჩეულნი არიან შემდეგი ამხანაგები: ხომერიკი ნოე, წივწივაძე მიხეილ, სხულუხია ნესტორ.

სარევიზიო კომისიაში: მურმანიძე სამსონ, რამიშვილი პიმენ, დოლიძე ლავრენტი, აფხაზავა გიორგი, თურმანიძე სიმონ.

განახლებულ კოლექტივის კრება შესდგა 22 იანვარს, სადაც არჩეულ იქნა პრეზიდიუმი: თავმჯდომარეთ ამხ. მ. წივწივაძე, ამხანაგებად ანდ. გოჩიტაშვილი და ნეს. სხულუხია. ხაზინადრად ამხ. იოს. ხუციშვილი, მდივნად ოლ. ბაქრაძე.

ვერხვი.

—

თფილისი. ამ დღეებში შესდგა თფილისის საქონლის სადგურის ს. ს. დ. მუშათა პარტიის იაჩეიკის კრება. განსახილველი იყო შემდეგი კითხვები: 1) მოხსენება რკინისგზის მუშა მოსამსახურეების ყრილობის დელეგატისა, 2. პარტიული პრესის შესახებ; 3) განცხადება ნატურის განმანაწილებელ კომისიისა; 4) პრემიის უწესოთ განაწილების შესახებ.

ყრილობის მუშაობის შესახებ მოხსენება გააკეთა ყრილობის დელეგატმა—ამხ. გ. ცინცაძემ. კრებამ მოისმინა რა მოხსენება ყრილობის შესახებ, უწონებს ნაყოფიერ მუშაობას, როგორც მთავარ პროფესიონალურ კავშირს, ისე სასურსათო კომიტეტს.

პარტიულ პრესის შესახებ კრებამ დაადგინა: მუშებმა და ყველა პარტიის წევრებმა გაავრცელონ პარტიული ორგანოები „ერთობა“—„ბორბა“.

მე ამე კითხვის შესახებ კრებამ მოისმინა ნატურის განმანაწილებელ კომისიის მოხსენება. პრემიის უსამართლო განაწილების შესახებ კრებამ აირჩია ხუთი კაცისაგან შემდგარი კომისია, რომელიც გამოარკვევს საქმეს.

ხაში ქრისტინეშვილი.

წერილი რედ. მიმართ

„სახალხო საქმის“ მე 1012 ნომერში ჩემს შესახებ მოთავსებულია ჭორებზე აგებული წერილი. პასუხის გაუცემლობამ რომ კიდევ არ წაათამამოს ბ-ნი „ონუფრიადი“ საჭიროთ მივაჩნია ვუპასუხოთ მას მოკლეთ. „ონუფრიადი“ მიყენებს მთელ რიგ ბრალდებებს და დაასკვნის: „თუ მართალი იყო ხუნდაძე რისთვის პასუხი არ გასცა „ისარსო“. სამწუხაროა, როცა ისეთ პირთან გიხდება პრესის საშუალებით კამათი, რომელიც ან გაზეთს არ კითხულობს ან და წაკითხულს ვერ გაიგებს. რომ „ონუფრიადი“ გაზეთებს თვალ-ყურს ადევნებდეს და სამკითხველოში სალაზღანდაროთ არ დადიოდეს,—მაშინ ეგი არ [illegible] „ისარს“, რომელსაც პირში ბურთი ჩაუდო სამკითხველოს გამგემ. (იხ. გაზეთ „ერთობის“ № 258). „ონუფრიადი“ მწამებს ხაშურში „გასუქებას“ და ამბობს: წინათ, როგორც ამბობენ თურმე, ძალზე მჭლე ყოფილაო. გრცხვენოდეთ!

მე სამკითხველოში შევედი „სახ საქ“ № 933 მისაღებათ და რადგანაც ეს ნომერი არ აღმოჩნდა,—მე განვუცხადე სამკითხველოს გამგეს: თქვენ გქონდათ მოცემული წინადადება ქალაქის გამგეობისაგან, რომ გაზეთის არც ერთი ნომერი არ დაგეკარგათ, რადგანაც წლის ბოლოს უნდა აკინძულიყო; გარდა ამისა გაზეთი მესაჭიროება, ვინაიდან შიგ ვილაცას გაულანძღივარ, რომელიც თქვენც გეხებათქო. მეტი არც ერთი სიტყვა არ მითქვამს. „ონუფრიადი“ კი გაუპირთლებლად მიყენებს ბრალდებებს, ვითომ სამკითხველოს გამგეს დავემუქრებოდე დათხოვნით, სამკითხველოს დახურვით, დამეწყოს მისთვის ფეხის ბრახუნი, აწეული ხმით ყვირილი და ფედერალისტები მომიხსენებია უხიერათ. არც ერთი ზემოთ ჩამოთვლილი სინამდვილეს არ შეესაბამება, რომლის შეთხზვასაც მხოლოდ „ონუფრიადი“ შესძლებს. მე არასდროს ფედერალისტები შავინისტებათ არ მომინათლავს. რაც შეეხება ხაშურში ფედერალისტების პარტიის არსებობას,—აქ ასეთი რამ არც კი არსებობს, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში ერთ შენობას, რომელზედაც შემდეგი წარწერა არის: „საქ. სოც. ფედ. სარ. პარტიის ბიურო,“ რომლის კარებიც, როგორც ვიცი, დიდი ხნია არ გაღებულა.

„ონუფრიადი“ სწერს: „როდესაც ეს ჩასუქებული კაცი შემოვარდა სამკითხველოში,—აღნიშნული ნომერი გაზეთისა არ აღმოჩნდა და როცა მან უინცინდენტოთ(?) სამკითხველო დასტოვა,—მე მოვითხოვე ეს ნომერი გაზეთისა და გავიგე, რომ ეს პიროვნება ბრძანებულა ხაშურის ქალაქის მოურავი ხუნდაძეო“. საკვირველია: ჩემს მოთხოვნაზე გაზეთი არ აღმოჩნდა და „ონუფრიადის“ მოთხოვნაზე კი აღმოჩენილა; ესეც ალბათ „ონუფრიადის“ სასწაულ მოქმედებას მიეწერება.

რომ მე სამკითხველოს გამგისათვის „ონუფრიადის“ მიერ ნახსენებ სიტყვებით არ მიმართავს,—ამას დაამტკიცებს თვით სამკითხველოს გამგე.

არკადი ხუნდაძე.

რედაქტორი [illegible]

განცხადებანი

გამოვიდა და იყიდება
არიმანი
ლურჯი კაბარე
გამოცემა ჟურნალ „პარნასი“-სა. ფ. 50 მან. მოიკითხეთ კანტ. „განათლება“-ში და მეგაზეთეებთან.
(308—1—1)

ექიმი
ი. ვ. ხანდამოვი
სპეციალურად სიფილისი („914“ და „606“ შეშხაპუნება) კანის, ვენერიული და საშარდო-სასქესო ავათმყოფობანი ავათმყოფების მიღება დღის 12—2 ს. და საღამოს 6—8 ს. საპიორის ქ. № 35 სამინისტროთა შენობის ახლო (ყოფილი კადეტთა კორპუსი).
(7 თებ.)

[illegible]
სპეციალურად სიფილისი და შინაგანი [illegible] (შეშხაპუნება „606“ და „914“) ვენერიული (ტრიპერი) და საშარდე [illegible] ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 8—11 და საღამოს [illegible] [illegible]
(13 თებ.)

კბილის ექიმი
ე. ტ. ლორის-მელიქოვი ჯიბლაძისა
ღებულობს კბილის ტკივილით ავათმყოფებს საღამოს 4—6 საათამდე, ანასტასიევის ქუჩა № 13, ტელეფონი 3—63

ქ ე რ ძ ო
სამკურნალო
სპეციალურად ვენერიულ, საშარდე ორგანოების, სიფილისით და კანის სნეულებით ავადმყოფთათვის
ექიმ
ე. მ. მძინარიშვილისა
შეშხაპუნება „606“ და „914“.
ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე 9—2 ს. და საღ. 4—8 ს. მისამართი—კუთხე პლეხანოვის (მიხეილის) პროსპექტისა და კირკის (კიროჩნი) ქუჩ. № 22. ტელეფ. 10—87.
(11 თებ.)

ექიმი
ვ. ი. [illegible]
ღებულობს შინაგანი ავათმყოფობით დილის 8—12 საათამდე [illegible] სიფილისი [illegible] „606“ [illegible] „914“ [illegible]
ტელეფონი 18—95.
(7 თებ.)

დოქტორი
გ. გ. მებრაგიშვილი
შინაგანი ავადმყოფობა—ელექტრო და [illegible] ლისა. იღებს ახალს რენტგენ-ელექტრო კაბინეტში. გამოკვლევა და [illegible] სხივებით. ბებუთოვის ქ. № 23, ტელეფ. 7—92, მიღება ყოველ დღე 9—12 და საღამოს 6—8 საათამდე.
28 იანვ.

ექიმი
ნ. ა. არუთინოვი
სპეციალურად სიფილისი (606 და 914) კანის ვენერიული (ტრიპერი), სქესობრივი უძლურობა ნდოსკოპით (საშარდე მილის). ახალი-ბებუთოვის ქ. № 5. სახლის უკან, პეტრე დიდის ქ. [illegible] (პარალელურად). მიღება დილით 10—1 ნახ. ს. საღ. 5—7 საათამდე. 16—თებერ.

სამკურნალო
ელექტრონის, რენტგენის და სინათლის
მიხეილ გედევანიშვილისა
დილით 12—2 საათ., საღ. 6—8 საათ. [illegible] არის საწოლები. [illegible] ქ., 20. ტელეფ. 7—91
(1—თებ.)

ექიმი
ანდრია ვილგელმის ძე
ლევენშტეინი
შინაგანი და ნერვიული ავადმყოფობანი (სპეც. ფილტვების, გულის და კუჭ-ნაწლავების ავადმყ.) რენტგენის და ელექტრონული კაბინეტი. კრილოვის ქ. სახ. № 5, გოკიელოვისა, ბინა № 3, მიღება დილის 11—12 საათ. და საღ. 4—7 საათ. ტელეფონი 12—46.
22 თებ.

ა. გ. ზართანოვი
სპეციალურად კანისა და ვენერიულ სნეულება (სიფილისი „606“ და „914“ შეშხაპუნება). მიიღებს: დილით 8—9 საათ. საღ. 5—7 საათ. ქალები 2—3 ს. [illegible] რომის ქ. № 9, ფაბრიკის ქუჩის კუთხე [illegible] რკინის გზის საავადმყოფოს პირდაპირ. ღარიბები უფასოთ.
(29—თებ.)

ქირურგიული და ქალთა სნეულების
საავადმყოფო
სამშობიარო განყოფილებით ექიმის
ზოკერიასი
პლეხანოვის (მიხეილის) პროსპ. № 14 პროექტორ „აპოლოს“ მახლობლად ტელეფ. № 5—97 დასაწოლ ავათმყოფებს და ფეხმძიმე ქალებს იღებენ ყოველ დროს სრული პანსიონით.
(28—თებ.)

კბილის ექიმი.
ნიკოლოზ თეიმურაზის ძე
ხ ო რ ა ვ ა
იღებს კბილით ავადმყოფებს ყოველ დღე გარდა კვირა უქმე დღეებისა დილის 10—2 საათამდე, საღამოობით 4—[illegible] საათამდე. ვერის დაღმართი (ოლღას კუთხეზე) სახლი № 1. მელიქ-აზარიანცისა, ბინ. № 20.
(22 თებ.)

დ ა ვ კ ა რ გ ე
ოზურგეთის თვითმართველობიდან მოცემული უვადო პასპორტი და მანდატი სამსახურის თავისუფლების ნომერი არ მახსოვს ზემო მოხსენებული პასპორტი და მანდატი ითვლება გაუქმებულად. ტარასი ალექსის ძე ჩხიკვიშვილი.
(321 1—1)

„ხორავანის“ გამოცემა დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდათ
სარგის კაკაბაძის
შემოკლებული ისტორია საქართველოსი
ახალი საუკუნის ეპოქა
სახელმძღვანელო უმაღლეს დაწყებითი სასწავლებლის და საშუალო სასწავლებლის მეოთხე კლასის კურსი. ფასი 400 მანეთი. მისამართი: თფილისი, სტამბა „სორაპანი“ მ. გაჩეჩილაძეს.
(312 5—1)

დ ა ვ კ ა რ გ ე
22 იანვარს, სად. ხაშურში მატარებლიდან გადმოვედი და ჩემი ხურჯინი და[illegible] ტოვე ორ კაცს და ვთხოვე ყური ეგდოთ ჩემს ვაგონში შესვლამდე. მე მატარებელმა გამასწრო და ხურჯინიც იმათთან დარჩა, ვთხოვ ზემოხსენებულ ორ პი[illegible] მაცნობოს თუ ვის მიაბარეს ჩემი ხურჯინი და სად შემიძლია მივიღო. ჩემი [illegible]რესი: თფილისი პლეხანოვის პრ. № 88, ისმაილ დათეშიძეს,
(317 1—[illegible])

ომში დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კავშირის გამგეობა აცხადებს საზოგადოების საყურადღებოთ, რომ ა/წ. 20 იანვრიდან დაიწყება კავშირის ბავშვთა თავშესაფარში ომში დაღუპულ მეომართა უმწეოთ დარჩენილ ობლების მიღება.

წარმოდგენილ უნდა იქნას შემდეგი საბუთები: 1. არა ქართველთათვის ქვეშევრდომობის მოწმობა (ქალაქის თვითმართველობათა მიერ გაცემული); 2. სალებ ბავშვის მამის ნამსახურების სია, ან მოწმობა მაზრის სამხედრო აღრიცხვის უფროსისა მისი სამსახურის შესახებ; 3. სიღარიბის მოწმობა (გაცემული ადგილობრივ თვითმართველობათა მიერ. თემებში კი, თემის გამგეობის მთელი შემადგენლობის მიერ ხელმოწერილი) და 4. მისაღებ ბავშვთა მეტრიკული ამოწერილობა. შუამდგომლობა აღძრულ უნდა იქნას მთხოვნელის საცხოვრებელ ადგილის მიხედვით ადგილობრივ თვითმართველობათა მიერ (ქალაქის, ან მაზრის ერობის მიერ). თავშესაფარში მიიღებიან ობლები ორივე სქესისა 6-დან [illegible] წლამდე. თავისუფალია 30 ადგილი. აღზრდა-პატრონობას კავშირი კისრულობს 16 წლის შესრულებამდე.
გამგეობა.
(ნ. 7—6)